

Lovforslag nr. L 11. Fremsat den 8. oktober 2008 af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven og ændring af lov om ændring af udlændingeloven

(Videregivelse af oplysninger til anklagemyndigheden, gennemførelse af SIS II-forordningen m.v.)

§ 1

I lov nr. 431 af 1. juni 2008 om ændring af udlændingeloven foretages følgende ændringer:

1. § 1, nr. 2, ophæves.
2. I § 2, stk. 2, udgår: »2,«.

§ 2

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 8. juli 2008, som ændret ved lov nr. 431 af 1. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 a indsættes som stk. 4-9:

»Stk. 4. Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen) gælder her i landet.

Stk. 5. Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af de fælles konsulære instrukser til de diplomatiske og konsulære repræsentationer med hensyn til indførelse af biometriske kendetegn, herunder bestemmelser om organisering af modtagelsen og behandlingen af visumansøgninger, gælder her i landet.

Stk. 6. Rådsafgørelsen om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) for de udpegede myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger gælder her i landet.

Stk. 7. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte regler om optagelse af personfoto og fingeraftryk af en udlænding, der søger om visum til Danmark.

Stk. 8. Ved SIS II-forordningen forstås i denne lov forordning om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II) med senere ændringer.

Stk. 9. Ved SIS II forstås i denne lov anden generation af Schengeninformationssystemet.«

2. I § 9 c, stk. 7, ændres »stk. 5« til: »stk. 6«.

3. I § 9 c, stk. 8, ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

4. I § 10, stk. 2, nr. 4, ændres »Schengeninformationssystemet« til: »SIS II«, og »Schengenkonventionen« ændres til: »SIS II-forordningen«.

5. § 19, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. En tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse kan altid inddrages, hvis en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter kapitel 4. Det samme gælder, hvis den pågældende er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union. Inddragelse efter 1. og 2. pkt. sker efter konsultation i medfør af Schengenkonventio-

F. t. l. vedr. udlændingeloven m.v.

nens artikel 25 med myndighederne i et andet Schengenland.«

6. I § 19 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse efter *stk. 3*, der er begrundet i, at udlændingen er indberettet til SIS II som uønsket, fordi den pågældende er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, finder bestemmelsen i § 26, *stk. 2*, tilsvarende anvendelse.«

7. I § 28, *stk. 1, nr. 6*, ændres »Schengeninformationssystemet« til: »SIS II«, og »Schengenkonventionen« ændres til: »SIS II-forordningen«.

8. I § 33, *stk. 3, 1. pkt.*, udgår », dog ikke opholdstilladelse efter § 9 a, *stk. 20*«.

9. I § 40 a, *stk. 2, nr. 3*, udgår »eller«.

10. I § 40 a, *stk. 2, nr. 4*, ændres »pågældende.« til: »pågældende, eller«.

11. I § 40 a, *stk. 2*, indsættes som *nr. 5*: »5) hvis udlændingen er omfattet af § 58 g.«

12. I § 40 a indsættes som *stk. 10*:

»*Stk. 10.* Optagelse af fingeraftryk skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader det. Indgrebet kan om nødvendigt ske med den fornødne magtanvendelse.«

13. I § 40 b, *stk. 2, nr. 2*, ændres »pågældende, eller« til »pågældende,«.

14. I § 40 b, *stk. 2, nr. 3*, ændres »pågældende.« til: »pågældende, eller«.

15. I § 40 b, *stk. 2*, indsættes som *nr. 4*:

»4) hvis udlændingen er omfattet af § 58 g.«

16. I § 40 b indsættes som *stk. 10*:

»*Stk. 10.* Optagelse af personfoto skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader det. Indgrebet kan om nødvendigt ske med den fornødne magtanvendelse.«

17. I § 42 j, *stk. 1*, indsættes efter *nr. 2* som nyt nummer:

»3) faciliteter til brug for varetægtsfængsling i medfør af § 35, *stk. 1, nr. 1*, og *stk. 2*, af personer, som har modtaget dom og afsonet eventuel idømt straf, og som alene varetægtsfængsles med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af udvisningen,«

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 4 og 5.

18. I § 42 j, *stk. 1, nr. 4*, der bliver nr. 5, ændres »nr. 1-3« til: »nr. 1-4«.

19. I § 45 c indsættes som *stk. 2 og 3*:

»*Stk. 2.* De myndigheder, der er nævnt i *stk. 1*, kan endvidere efter anmodning fra anklagemyndigheden uden samtykke fra udlændingen videregive oplysninger fra en eller flere sager efter denne lov, i det omfang videregivelsen kan have betydning for anklagemyndighedens identifikation og strafforfølgning af personer, der kan mistænkes for forbrydelser med en strafferamme på 6 år eller derover begået i eller uden for Danmark.

Stk. 3. De myndigheder, der er nævnt i *stk. 1*, kan endvidere efter anmodning fra anklagemyndigheden uden samtykke fra udlændingen videregive oplysninger fra en eller flere sager efter denne lov, i det omfang videregivelsen kan have betydning for anklagemyndighedens identifikation af ofre for eller vidner til en konkret forbrydelse med en strafferamme på 6 år eller derover begået i eller uden for Danmark.«

20. I § 58 g indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Rigspolichefen kan indberette en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, som uønsket til SIS II, hvis udlændingen er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 2009, jf. dog *stk. 2*.

Stk. 2. Integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af udlændingelovens § 2 a, *stk. 4-9*, § 10, *stk. 2, nr. 4*, § 19, *stk. 3*, § 19, *stk. 8*, § 28, *stk. 1, nr. 6*, § 40 a, *stk. 2*, § 40 b, *stk. 2* og § 58 g, *stk. 2*, som affattet ved lovens § 2, *nr. 1, 4, 5-7, 9-11, 13-15* og 20.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og indhold
2. Magtanvendelse i forbindelse med optagelse af personfotoграфи og fingeraftryk
3. Anvendelse af Kriminalforsorgens institution for frihedsberøvede asylansøgere m.fl.
4. Videregivelse af oplysninger til anklagemyndigheden med henblik på efterforskning af forbrydelser
 - 4.1. Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager
 - 4.2. Udlændingelovens § 45 c
 - 4.3. Øvrige regler om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder
 - 4.4. Regeringens forslag
5. SIS II
 - 5.1. Baggrund
 - 5.1.1. Schengenkonventionens afsnit IV om Schengeninformationssystemet
 - 5.1.2. Schengenkonventionens regler om uønskede udlændinge
 - 5.1.3. Ændringerne af udlændingeloven som følge af Danmarks anvendelse af Schengeninformationssystemet
 - 5.1.3.1. Udelukkelse fra opholdstilladelse
 - 5.1.3.2. Inddragelse af opholdstilladelse
 - 5.1.3.3. Afvisning
 - 5.1.3.4. Særligt om indberetning af uønskede udlændinge til Schengeninformationssystemet
 - 5.2. Lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen
 - 5.3. Rådets forordning om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II)
 - 5.4. Gennemførelse af SIS II-forordningen på Integrationsministeriets område
 - 5.4.1. Optagelse og videregivelse af fingeraftryk og personfotoграфи
 - 5.4.2. Indberetning til SIS II af uønskede udlændinge
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
8. Miljømæssige konsekvenser
9. Administrative konsekvenser for borgerne
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder m.v.
12. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

1. Lovforslagets baggrund og indhold

Lovforslaget indeholder forslag til en præcisering af udlændingelovens § 40 a og § 40 b, således at det tydeliggøres, i hvilket omfang politiet kan anvende magt til at gennemføre optagelse af fingeraftryk og personfotoграфи. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 12 og 16.

Der foreslås herudover en ændring af udlændingelovens § 42 j, således at Kriminalforsorgens institution for frihedsberøvede asylansøgere m.fl., Ellebæk, kan anvendes til udlændinge, der varetægtsfængsles efter § 35, stk. 1, nr. 1, og stk. 2. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 17 og 18.

Herudover indeholder lovforslaget forslag om at udvide anklagemyndighedens adgang til at få oplysninger i udlændingesager for at forbedre muligheden for at efterforske de sager, der hører under Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesagers område. Udlændinge-lovens § 45 c giver ikke mulighed for videregivelse, når videregivelse ønskes på anklagemyndighedens initiativ, når der ønskes videregivelse i et større antal sager for at finde oplysninger om mulige gerningsmænd til forbrydelser, og når der er tale om videregivelse af oplysninger om mulige ofre for og vidner til forbrydelser. Hvis adgangen til videregivelse af oplysninger udvides, vil det være muligt for anklagemyndigheden at identificere gerningsmænd til internationale forbrydelser, der opholder sig her i landet, samt forbedre muligheden for at finde vidner og ofre i sådanne sager. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 19.

Lovforslaget har også til formål at gennemføre de ændringer i udlændingeloven, som er nødvendige som følge af SIS II-forordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1987/2006 af 20. december 2006 om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II)). SIS II-forordningen er trådt i kraft, men finder først anvendelse, når Rådet har truffet nærmere beslutning herom. Forslaget indeholder bl.a. forslag til en regel, der giver Rigspolitiet hjemmel til at indberette udlændinge, der ikke er statsborgere i et EU- eller Schengenland, og som er opført på FN's og EU's sanktionslister med rejserestriktioner, til SIS II. Endvidere skabes der hjemmel til, at fingeraftryk og fotos kan indlæses i SIS II. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, 4, 5-7, 9-11, 13-15 og 20. Integrationsministeren bebyrdes til at fastsætte nærmere bestemmelse om disse ændrings ikrafttræden på det tidspunkt, som Rådet beslutter, at SIS II-forordningen skal finde anvendelse fra. Dette forventes at ske i oktober 2009. Der henvises til lovforslagets § 3, stk. 2.

Endelig indeholder lovforslaget enkelte tekniske rettelser. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-2 og § 2, nr. 1, 2, 3 og 8.

2. Magtanvendelse i forbindelse med optagelse af personfotografi og fingeraftryk

Ved lov nr. 382 af 14. juni 1995 blev der i udlændingelovens § 40 a indsat en bestemmelse om optagelse m.v. af fingeraftryk af udlændinge. Bestemmelsen blev indsat efter anbefalinger i Per Sørensen-udvalgets 3. delbetænkning (betænkning nr. 1288/1995) om, at der skulle indføres en generel adgang til konsekvent at optage fingeraftryk af alle indrejsende asyl-

ansøgere. Efter den hidtidige bestemmelse i udlændingelovens § 40, stk. 3, kunne fingeraftryk og personfotografi af en udlænding alene optages, hvis dette blev skønnet hensigtsmæssigt med henblik på identifikation af den pågældende.

Af bemærkningerne til bestemmelsen (Lovforslag nr. L 194 af 4. april 1995) fremgår det, at optagelse af fingeraftryk skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader det, og at indgrebet, hvis andet ikke er muligt, vil kunne ske med den fornødne magtanvendelse.

Ved lov nr. 407 af 10. juni 1997 blev der indføjet nye bestemmelser i udlændingelovens § 40 a. Samtidig blev der indsat en ny bestemmelse i udlændingelovens § 40 b, hvorefter der bl.a. kan optages personfotografi af en udlænding, der søger om opholdstilladelse efter § 7, på samme måde, som der kan optages fingeraftryk.

Det er ikke anført i lovbemærkningerne til § 40 b, at optagelse af personfotografi skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader det, eller at indgrebet, hvis andet ikke er muligt, vil kunne ske med den fornødne magtanvendelse.

Med henblik på at sikre, at der ikke er tvivl om hjemmelsgrundlaget for eventuel magtanvendelse, foreslås det, at det kommer til at fremgå direkte af loven, at optagelse af fingeraftryk og personfotografi kan ske med den fornødne magtanvendelse, hvis andet ikke er muligt.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 12 og 16.

3. Anvendelse af Kriminalforsorgens institution for frihedsberøvede asylansøgere m.fl.

I 1989 blev det besluttet i Kriminalforsorgens regi at indrette en særlig institution for asylansøgere, der er frihedsberøvet efter udlændingeloven, jf. i dag navnlig udlændingelovens § 36. Institutionen blev indrettet på et særskilt afsnit af Center Sandholm under navnet Institutionen for Frihedsberøvede Asylansøgere i Sandholm (Sandholmlejren), nu Kriminalforsorgens institution for frihedsberøvede asylansøgere m.fl., Ellebæk (herefter: Institutionen Ellebæk). Formålet med at etablere institutionen var at undgå, at asylansøgere, der frihedsberøves, anbringes i fængsel eller arresthus sammen med kriminelle.

Udlændinge, der er varetægtsfængslet efter udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af den pågældendes udvisningsdom, og som har modtaget dom og afsonet en eventuel idømt straf, anbringes i dag i landets arresthuse, typisk Københavns Fængsler.

Institutionen Ellebæk er en del af Center Sandholm. Alle indsatte i institutionen, der har en samlet kapacitet på 118 pladser, tilbydes beskæftigelse ved produktion, bygningsvedligehold, køkken, rengøring, undervisning eller lignende.

Center Sandholm ligger i en landzone. En ændret anvendelse af institutionens bestående bygninger kræver derfor som udgangspunkt landzonetilladelse efter planlovens § 35, medmindre anvendelsen er omfattet af udlændingelovens § 42 j, og integrationsministeren efter den i bestemmelsen forudsatte forhandling med kommunen har besluttet, at planlovens bestemmelser ikke skal finde anvendelse. Der har tidligere været udstedt midlertidige landzonetilladelser.

En permanent anvendelse af Institutionen Ellebæk til både udlændinge, der er frihedsberøvet efter § 36, og udlændinge, der er varetægtsfængslet efter § 35, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, vil således enten kræve en landzonetilladelse eller en ændring af § 42 j og integrationsministerens efterfølgende beslutning efter forhandling med kommunen om, at planlovens bestemmelser ikke skal finde anvendelse.

Det må anses for mest hensigtsmæssigt, at anvendelsen af Institutionen Ellebæk sker på samme retlige grundlag for alle indsatte. Da den øvrige anvendelse af Center Sandholm er baseret på integrationsministerens beslutning med hjemmel i § 42 j, er det således mest hensigtsmæssigt at udvide denne bestemmelse, således at den også kommer til at omfatte udlændinge, der er varetægtsfængslet efter § 35, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, og som har modtaget dom og afsonet eventuel idømt straf.

Med den foreslåede ændring vil udlændinge, der har afsonet deres straf og alene er varetægtsfængslet med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af udvisningen, fremover kunne anbringes i Institutionen Ellebæk i stedet for i et arresthus. De pågældende vil således få lignende vilkår som under afsoningen. Der vil herefter kunne opnås en bedre og mere hensigtsmæssig kapacitetsudnyttelse i Institutionen Ellebæk. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 17 og 18.

4. Videregivelse af oplysninger til anklagemyndigheden med henblik på efterforskning af forbrydelser

4.1. Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager

Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager blev oprettet den 1. juni 2002 som en del af den overordnede anklagemyndighed.

Statsadvokaten har til opgave på landsplan at varetage retningerne vedrørende særlige internationale straffesager, herunder navnlig folkedrab, forbrydelser

mod menneskeheden, krigsforbrydelser, terrorhandlinger og andre alvorlige forbrydelser begået i udlandet, hvor efterforskningen og strafforfølgningen som følge af sagens kompleksitet og internationale aspekter forudsætter en særlig viden om og indsigt i forholdene i udlandet og forudsætter, at der etableres et samarbejde med myndigheder i andre lande, internationale institutioner m.v.

Formålet med at etablere en særlig anklagemyndighed for dette sagsområde er at sikre, at Danmark ikke bliver fristed for personer, som med rimelig grund kan mistænkes for at have begået nogle af de nævnte alvorlige forbrydelser.

Statsadvokaten modtog ved oprettelsen en række sager fra Udlændingestyrelsen (nu Udlændingeservice) med henblik på at vurdere, om der var grundlag for at indlede en strafferetlig efterforskning mod de pågældende personer her i landet for mulige krigsforbrydelser eller forbrydelser mod menneskeheden begået i udlandet.

Statsadvokaten har også efterfølgende modtaget anmeldelser fra udlændingemyndighederne om personer, der kan mistænkes for at have begået forbrydelser, som er omfattet af statsadvokatens forretningsområde. Videregivelsen af oplysninger fra udlændingemyndighedernes sager i forbindelse med disse anmeldelser er sket med hjemmel i udlændingelovens § 45 c.

4.2. Udlændingelovens § 45 c

Af udlændingelovens § 45 c, der vedrører videregivelse af oplysninger fra udlændingemyndighederne til anklagemyndigheden, fremgår det, at Udlændingeservice, Integrationsministeriet, Flygtningenævnet og statsforvaltningerne uden udlændingens samtykke kan videregive oplysninger fra en sag efter udlændingeloven til anklagemyndigheden med henblik på, at anklagemyndigheden træffer beslutning om, hvorvidt tiltale skal rejses for forbrydelser begået i eller uden for Danmark.

Bestemmelsen blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 362 af 6. juni 2002 i et nyt kapitel 7 a om udveksling af oplysninger mellem udlændingemyndighederne, efterretningstjenesterne og anklagemyndigheden m.v. I kapitlet blev der endvidere som § 45 a indsat en bestemmelse, hvorefter udlændingemyndighederne uden udlændingens samtykke kan videregive oplysninger fra en udlændingesag til efterretningstjenesterne i det omfang, videregivelse kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver.

Det fremgår af forarbejderne til lovændringen, at formålet med § 45 c er at sikre, at anklagemyndighe-

den får de oplysninger, der er nødvendige med henblik på at tage stilling til spørgsmålet om strafforfølgning af udlændinge, der har begået alvorlige forbrydelser, herunder finansiering eller planlægning af eller deltagelse i terrorhandlinger og krigsforbrydelser inden ankomsten til Danmark, jf. Folketingstidende 2001-2002, Tillæg A, s. 755, 1. sp og s. 782, 2. sp. ff. Derimod nævnes der ikke tilfælde, hvor udlændingen oplyser at have været udsat for kriminalitet eller været vidne hertil.

Bestemmelsen har på denne baggrund været anvendt således, at den alene antages at omfatte videregivelse af oplysninger på udlændingemyndighedernes initiativ om mulige gerningsmænd. Bestemmelsen giver derimod ikke mulighed for, at udlændingemyndighederne på statsadvokatens anmodning kan udlevere oplysninger om en person, der mistænkes for strafbart forhold, eller kan give anklagemyndigheden oplysninger i en eller flere sager om mulige gerningsmænd. Endvidere giver den ikke mulighed for, at udlændingemyndighederne videregiver oplysninger til anklagemyndigheden om udlændinge, der har været vidne til eller offer for en forbrydelse.

Ifølge bemærkningerne til § 45 a om udlændingemyndighedernes videregivelse af oplysninger til efterretningstjenesterne (Folketingstidende 2001-2002, Tillæg A, s. 780) omfatter § 45 a – i modsætning til § 45 c – også en adgang for efterretningstjenesterne til at få et generelt indblik i en eller flere grupper af sager, f.eks. samtlige sager vedrørende bestemte nationaliteter eller grupper af sager inden for disse nationaliteter.

4.3. Øvrige regler om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder

Spørgsmålet om videregivelse af oplysninger mellem myndigheder inden for den offentlige forvaltning er navnlig reguleret af de generelle regler i forvaltningslovens § 28 og persondatalovens §§ 7 og 8.

Forvaltningslovens § 28 indeholder således almindelige regler om forvaltningsmyndighedernes adgang til at videregive *fortrolige* oplysninger til andre myndigheder. Bestemmelsen i § 28 bygger på en opdeling af de fortrolige oplysninger i oplysninger om enkeltpersoners *rent private forhold* og andre fortrolige oplysninger (*almindeligt fortrolige oplysninger*).

I den forbindelse bemærkes, at oplysninger om enkeltpersoners strafbare forhold betragtes som oplysninger om de pågældendes rent private forhold. Det samme må som udgangspunkt antages at gælde for oplysninger om en udlændings asylansøgning og efter omstændighederne andre oplysninger om en udlændings opholdsgrundlag.

Det er i forvaltningslovens § 28, stk. 2, fastsat, at oplysninger om en persons rent private forhold kun kan videregives til en anden forvaltningsmyndighed, hvis en af betingelserne i bestemmelsens nr. 1-4 er opfyldt.

Det følger i den forbindelse af § 28, stk. 2, nr. 1, at oplysninger om rent private forhold kan videregives, hvis den, oplysningen angår, har givet samtykke. Endvidere følger det af § 28, stk. 2, nr. 3, at videregivelse af oplysninger om rent private forhold kan ske, hvis det sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår (den såkaldte værdispringsregel). Bestemmelsen i § 28, stk. 2, nr. 3, indebærer, at der skal foretages en afvejning mellem på den ene side den interesse i hemmeligholdelse, som den berørte person har, og på den anden side styrken og karakteren af de private eller offentlige interesser, der taler for videregivelse. Bestemmelsen forudsætter således, at der foretages en konkret vurdering af hver enkelt oplysning for sig.

Det anførte indebærer, at der ikke med hjemmel i forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, kan videregives oplysninger fra udlændingemyndighederne til anklagemyndigheden om et større antal personer – herunder oplysninger om udlændinge, der kan have været vidner til eller ofre for en forbrydelse – med henblik på, at anklagemyndigheden udfinder mulige gerningsmænd til forbrydelser, uden at der i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af hver enkelt oplysning for sig.

Det bemærkes, at persondatalovens §§ 7 og 8 indeholder næsten tilsvarende regler om videregivelse, som de regler, der er indeholdt i forvaltningslovens § 28.

4.4. Regeringens forslag

Som det fremgår af beskrivelsen ovenfor, er der efter de gældende regler kun en begrænset adgang for udlændingemyndighederne til at udlevere oplysninger til anklagemyndigheden med henblik på strafforfølgning.

Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager har på den baggrund givet udtryk for et ønske om en udvidelse af statsadvokatens adgang til oplysninger i udlændingemyndighedernes sager, idet dette efter statsadvokatens opfattelse vil give forbedrede muligheder for at efterforske de sager om grove forbrydelser, der henhører under statsadvokatens område.

Statsadvokaten har i den forbindelse peget på, at der i Udlændingesevice findes mere end 100.000 sager,

der har været behandlet og afgjort forud for ikrafttrædelsen af udlændingelovens § 45 c, og som ikke har været genstand for en systematisk gennemgang med henblik på at finde oplysninger om mulige gerningsmænd til grov kriminalitet.

Det er statsadvokatens opfattelse, at disse sager må formodes at indeholde oplysninger, der kan føre til identifikation af personer med ophold i Danmark, som vil kunne mistænkes for forbrydelser af den art, der henhører under Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager.

Det må således lægges til grund, at en udvidet adgang for statsadvokaten til oplysninger i Udlændingesservices sager vil kunne føre til identifikation af personer med ophold i Danmark, som kan mistænkes for krigsforbrydelser m.v.

Det bemærkes i den forbindelse, at det allerede i dag er fast praksis, at Udlændingesservice, når en ældre sag i anden anledning bliver fremtaget, hvis sagen indeholder oplysninger om en mulig gerningsmand, vurderer, om der bør ske anmeldelse i sagen til statsadvokaten, jf. udlændingelovens § 45 c. Der sker således allerede nu videregivelse til anklagemyndigheden af oplysninger fra ældre sager, men kun i et begrænset og ikke systematisk omfang.

Det er derfor statsadvokatens og rigsadvokatens opfattelse, at de gældende regler om videregivelse af oplysninger bør ændres med henblik på at udvide anklagemyndighedens adgang til udlændingemyndighedernes sager for at finde oplysninger om mulige gerningsmænd, herunder oplysninger som de pågældende selv har meddelt i forbindelse med behandlingen af sagen. Der er kommet en del personer til Danmark fra lande, som har været igennem meget voldsomme omvæltninger. Det er derfor nærliggende at antage, at der blandt personer, som har fået opholdstilladelse her i landet, befinder sig personer, som kan bidrage med oplysninger om anmeldt kriminalitet, om mistænkte eller om øvrige forhold af betydning for efterforskningen af en straffesag.

Endvidere indeholder sager, som Udlændingesservice anmelder til statsadvokaten efter § 45 c, i almindelighed alene oplysninger fra en person, som har fortalt om egne straffbare forhold eller om sin deltagelse i voldelige konflikter eller lignende. Dette er ifølge statsadvokaten – selv i tilfælde, hvor den pågældende ved senere afhøringer vedstår sin forklaring fra udlændingesagen – ikke tilstrækkeligt til at føre til domfældelse. Strafforfølgning forudsætter i disse sager næsten undtagelsesvist identifikation og eventuelt også afhøring af ofre og vidner. Da ofre og vidner oftest er hjemmehørende i gerningsmandens hjemland,

er efterforskningen afhængig af, at der kan skaffes kontakt til disse personer, hvor de opholder sig, enten i hjemlandet eller i andre lande, herunder i Danmark.

Endelig har statsadvokatens hidtidige erfaringer med efterforskning af de nævnte sager vist, at der i Danmark kan befinde sig gerningsmænd til forbrydelser omfattet af statsadvokatens sagsområde, som – fordi de pågældende udlændinge er kommet til landet for en årrække siden – ikke er blevet identificeret og anmeldt til statsadvokaten.

Statsadvokatens erfaringer viser, at vidner og ofre ikke kun findes i de lande, hvor forbrydelserne er begået, men også i andre lande, herunder i Danmark. Det må derfor lægges til grund, at udlændingemyndighedernes sager kan indeholde oplysninger, der kan medvirke til identifikation af ofre og vidner.

Regeringen er enig i, at anklagemyndigheden (Statsadvokaten for Særlige Internationale Sager) af de anførte grunde – til brug for efterforskning af særlige internationale straffesager, herunder folkedrab, krigsforbrydelser, terrorhandlinger begået i udlandet m.v. – bør have adgang til oplysninger hos udlændingemyndighederne i videre omfang, end tilfældet er i dag. Regeringen har i den forbindelse navnlig lagt vægt på karakteren af de forbrydelser, som oplysningerne vil kunne anvendes til at efterforske, samt til de særlige efterforskningsforhold, der gør sig gældende på det omhandlede område.

I den sammenhæng bemærkes, at formålet med bl.a. en udvidet adgang for udlændingemyndighederne til at videregive oplysninger om mulige ofre for og vidner til forbrydelser er at sikre, at der indledes strafforfølgning mod personer, der kan mistænkes for alvorlige forbrydelser, og som er meddelt ophold i Danmark. En sådan strafforfølgning er ikke kun af samfundsmæssig interesse, men sker også af hensyn til de personer, der har været ofre for de pågældende forbrydelser.

En udvidelse af adgangen til at videregive oplysninger til anklagemyndigheden kunne ske ved, at der gives udlændingemyndighederne en adgang til – på baggrund af en anmodning fra anklagemyndigheden – uden videre at videregive de oplysninger og sager, som anklagemyndigheden anmoder om.

Det er imidlertid regeringens opfattelse, at en sådan generel videregivelsesadgang – i lyset af hensynet til de personer, oplysningerne vil angå, samt hensynet til, at der vil være tale om en fravigelse af de almindelige videregivelsesregler i forvaltningsloven og persondataloven, jf. pkt. 4.3 ovenfor – vil være for vidtgående.

På baggrund af en samlet afvejning mellem på den ene side de hensyn, der taler for en videregående ad-

gang for udlændingemyndighederne til at videregive oplysninger til anklagemyndigheden på det omhandlede område, og på den anden side de hensyn, der taler imod dette, finder regeringen, at der – som nævnt – er grund til at give udlændingemyndighederne en videregående adgang til at videregive oplysninger end tilfældet er i dag, men at en sådan udvidet videregivelsesadgang skal bero på, at visse betingelser er opfyldt. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 2, nr. 19, samt de særlige bemærkninger hertil.

Lovforslagets § 2, nr. 19, indebærer, at det vil være reglerne i udlændingelovens § 45 c, stk. 2 og 3, der vil regulere spørgsmålet om videregivelse af oplysninger fra udlændingemyndighederne til anklagemyndigheden i de tilfælde, der er omfattet af de nævnte bestemmelser, og spørgsmålet om videregivelse i denne sammenhæng vil således ikke bero på de almindelige videregivelsesregler i forvaltningsloven og persondataloven.

5. SIS II

5.1. Baggrund

Den 14. juni 1985 indgik Belgien, Frankrig, Nederlandene, Luxembourg og Tyskland den såkaldte Schengenaftale, der indeholdt en generel målsætning om gradvist at ophæve person-kontrollen ved medlemslandenes fælles grænser (de indre grænser). Aftalen fastlagde en række mere konkrete forpligtelser for de pågældende lande til at lempe deres kontrolforanstaltninger for både personer og varer. Endvidere indeholdt aftalen en række generelle bestemmelser, hvorefter medlemslandene skulle styrke deres samarbejde om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet og illegal indvandring.

De nævnte lande underskrev den 19. juni 1990 en konvention om gennemførelse af Schengenaf-talen (Schengenkonventionen). Konventionen er senere tiltrådt af en lang række lande, herunder Danmark.

Ved lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen og lov nr. 410 af 10. juni 1997 om ændring af udlændingeloven (Schengenkonventionen m.v.) blev det retlige grundlag for Danmarks tiltrædelse af det mellemstatslige Schengensamarbejde skabt.

Ved lov nr. 418 af 10. juni 1997 bemyndigede Folketinget regeringen til at ratificere konventionen. Loven indeholdt endvidere bestemmelser om konventionens gennemførelse i dansk ret. Ratifikationen fandt sted den 23. september 1997.

Lov nr. 410 af 10. juni 1997 gennemførte den del af Schengenkonventionen, der vedrørte Integrationsmi-

nisteriets område, dvs. regler om fri personbevægelighed over de indre grænser, effektiv kontrol ved de ydre grænser, fælles indrejsebetingelser, regler om udlændinges ophold, fælles regler om visum, transportøransvar, uønskede udlændinge, udsendelse af udlændinge med ulovligt ophold, ansvaret for behandlingen af asylansøgninger og udveksling af oplysninger. Samtidig udmøntede loven nærmere de kriterier, der skulle gælde for indberetning af uønskede udlændinge til Schengeninformationssystemet, jf. afsnit 5.1.3. nedenfor.

Ved Amsterdam-traktaten, der trådte i kraft den 1. maj 1999, er Schengenreglerne blevet integreret i Den Europæiske Union. Dette er sket i form af en protokol knyttet som bilag til Traktaten om Den Europæiske Union og Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Danmark og de øvrige nordiske lande indtrådte i det praktiske Schengensamarbejde den 25. marts 2001, dog således at reglerne vedrørende Schengen-informationssystemet allerede blev bragt i anvendelse i forhold til de nordiske lande med virkning fra den 1. januar 2001.

Dele af Schengenkonventionens regler vedrørende grænsekontrol, nærmere betegnet Schengenkonventionens artikler 2 - 8, er nu ophævet og erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 562/2006 af 15. marts 2006 om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeksen). Forordningen viderefører konventionens principper for grænsekontrol. Forordningen trådte i kraft den 13. oktober 2006.

Det samlede Schengenområde omfatter i dag Tyskland, Frankrig, Belgien, Nederlandene, Luxembourg, Italien, Spanien, Portugal, Østrig, Grækenland, Danmark, Finland, Sverige, Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovenien, Slovakiet, Tjekkiet, Ungarn, Malta, Norge og Island.

Storbritannien og Irland deltager kun i visse dele af Schengensamarbejdet, nemlig det politimæssige og retlige samarbejde om straffesager, bekæmpelse af narkotika og etableringen af informationssystemet SIS.

Schweiz underskrev den 16. oktober 2004 en aftale om at tilslutte sig Schengen, og ved en folkeafstemning den 5. juni 2005 stemte et flertal af den schweiziske befolkning for aftalen. Det er endnu uvist, hvornår Schengenreglerne træder i kraft i Schweiz, men bl.a. Kommissionen forventer, at det efter afslutningen af den igangværende evalueringsproces vil kunne ske ved årsskiftet 2008/2009. Liechtenstein er som Schweiz på vej til at deltage fuldt ud i Schengensamarbejdet.

5.1.1. Schengenkonventionens afsnit IV om Schengeninformationssystemet

En gennemførelse af den fri personbevægelighed, der er forudsat i Schengenkonventionen, indebærer et behov for kommunikation og udveksling af information mellem medlemslandene. Der blev derfor som led i Schengensamarbejdet oprettet et fælles informationssystem (Schengeninformationssystemet), der ved hjælp af elektronisk søgning giver de myndigheder, der er udpeget af Schengenlandene, adgang til indberetninger om personer og genstande til brug for grænsekontrollen og for anden politi- og toldkontrol i de enkelte lande samt for administrationen af udlændingelovgivningen.

Bestemmelserne vedrørende Schengeninformationssystemet (SIS) findes i Schengenkonventionens afsnit IV, artikel 92-119. De nærmere bestemmelser om indberetning i SIS er fastsat i artikel 95-100. Det drejer sig bl.a. om indberetning af uønskede udlændinge, der nægtes indrejse, jf. artikel 96.

5.1.2. Schengenkonventionens regler om uønskede udlændinge

Ifølge artikel 96 kan der på grundlag af nationale indberetninger optages oplysninger om såkaldt uønskede udlændinge i SIS. Af konventionens artikel 1 fremgår det, at en udlænding i konventionens forstand defineres som en person, der ikke er statsborger i en af De Europæiske Fællesskabers medlemsstater. Statsborgere i Schengenlande uden for EU (p.t. Norge og Island) falder ligeledes uden for definitionen af udlændinge. Endvidere indberettes der ikke oplysninger om statsborgere i Schweiz, ligesom statsborgere i Lichtenstein heller ikke bør indberettes.

En udlænding kan efter artikel 96 indberettes som uønsket, hvis den pågældendes tilstedeværelse i landet formodes at udgøre en trussel mod den offentlige orden eller sikkerhed eller mod statens sikkerhed. Dette gælder i særdeleshed,

- når en udlænding er idømt frihedsstraf af en varighed på mindst 1 år på grund af en strafbar handling,
- når der er begrundet mistanke om, at udlændingen har begået alvorlige strafbare handlinger, eller når der foreligger konkrete indicier, der lader formode, at den pågældende har til hensigt at begå sådanne handlinger på medlemslandets område, og
- når den pågældende udlænding tidligere er blevet udsendt, afvist eller udvist, hvis disse foranstaltninger var ledsaget af et indrejseforbud.

At en udlænding er indberettet eller indberettes som uønsket i Schengeninformationssystemet efter artikel

96 betyder, at udlændingen som udgangspunkt ikke må indrejse eller opholde sig i Schengenområdet.

Efter konventionens artikel 5, nu videreført i artikel 5 i Schengengrænsekodeksen, skal en udlænding, der er indberettet som uønsket i SIS, afvises ved indrejse over en ydre Schengengrænse. Afvisning kan dog undlades, hvis retten til indrejse følger af andre internationale forpligtelser, herunder FN's flygtningekonvention, eller hvor deltagerlandene finder det nødvendigt at fravige betingelserne af humanitære grunde, jf. Schengengrænsekodeksens artikel 5, stk. 4, litra c.

Af konventionens artikel 25, stk. 1, fremgår det, at et medlemsland kun må udstede en opholdstilladelse til en udlænding, der er registreret som uønsket i SIS, når der foreligger tungtvejende grunde, navnlig af humanitær karakter, eller som følge af internationale forpligtelser. Opholdstilladelse må endvidere kun udstedes efter forudgående konsultationer med det medlemsland, der har indberettet den pågældende udlænding som uønsket. Udstedes opholdstilladelsen, skal det indberettende land trække sin indberetning tilbage, men kan dog opføre den pågældende på sin nationale liste over uønskede personer. Viser en udlænding, der er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse, som er udstedt af et Schengenland, sig at være registreret som en uønsket person, der skal afvises ved grænsen, skal det land, der har indberettet den pågældende, rådføre sig med det land, der har udstedt opholdstilladelsen, for at få fastslået, om der er tilstrækkelig grund til at inddrage opholdstilladelsen, jf. artikel 25, stk. 2. Inddrages opholdstilladelsen ikke, skal det indberettende land trække sin indberetning tilbage, men kan dog opføre den pågældende på sin nationale liste over uønskede personer.

5.1.3. Ændringerne af udlændingeloven som følge af Danmarks anvendelse af Schengeninformationssystemet

Ved lov nr. 410 af 10. juni 1997 om ændring af udlændingeloven (Schengenkonventionen m.v.), der gennemførte den del af Schengenkonventionen, der vedrører Integrationsministeriets område, blev der bl.a. indsat nye bestemmelser til opfyldelse af konventionens artikel 5 (nu artikel 5 i Schengengrænsekodeksen), 25 og 96 vedrørende kriterier for indberetning af en udlænding som uønsket til Schengeninformationssystemet og konsekvenser af en sådan indberetning.

5.1.3.1. Udelukkelse fra opholdstilladelse

Der blev ved lov nr. 410 af 10. juni 1997 om ændring af udlændingeloven indsat en bestemmelse i udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 3, (nu § 10, stk. 2, nr. 4) hvorefter en udlænding, der ikke er statsborger i et

F. t. l. vedr. udlændingeloven m.v.

Schengenland eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber (nu Den Europæiske Union), og er indberettet som uønsket i SIS, uanset bestemmelserne i §§ 6-9 kun kan gives opholdstilladelse, når særlige grunde taler derfor.

Af bemærkningerne til bestemmelsen (Lovforslag nr. L 222 af 10. april 1997, side 27) fremgår bl.a. følgende:

»Om der foreligger særlige grunde til at meddele opholdstilladelse på trods af indberetningen i SIS vil i overensstemmelse med den sædvanlige fortolkning af § 10, stk. 1, bero på en konkret afvejning af på den ene side de forhold, som taler imod at give den pågældende opholdstilladelse, dvs. karakteren af de forhold, der har ført til indberetningen som uønsket, og på den anden side de grunde, der taler for, at ansøgningen imødekommes, dvs. hvor belastende en nægtelse af opholdstilladelse må antages at være for den pågældende.

I betænkning nr. 968/1982, side 150, er det anført, at særlige grunde i § 10's forstand i almindelighed vil tilsige, at en udlænding, der er omfattet af §§ 7-8, bør have opholdstilladelse, uanset at der foreligger omstændigheder af den art, som er optaget i beskrivelsen i § 10, stk. 1. Det blev i den forbindelse tillige nævnt i betænkningen, at det vil være rimeligt at opstille en formodning for, at opholdstilladelse også bør meddeles i de mere kvalificerede familiesammenføringsstilfælde. Vurderingen af, om der foreligger særlige grunde til at meddele opholdstilladelse, må foretages i lyset af ordlyden og fortolkningen af konventionens artikel 25.

Det fremgår af artikel 25, stk. 1, at et medlemsland kun må udstede en opholdstilladelse til en udlænding, der er registreret som uønsket i SIS, når der foreligger tungtvejende grunde, navnlig af humanitær karakter eller som følge af internationale forpligtelser.

Af Eksekutiv-komiteens beslutning af 27. juni 1994 fremgår det, at meddelelse af opholdstilladelse til udlændinge, som er indberettede som uønskede i SIS, skal forblive en undtagelse.

Opholdstilladelse vil i hvert fald blive meddelt, såfremt dette følger af Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og flytningekonventionen.

I almindelighed bør udlændinge, der er omfattet af udlændingelovens §§ 7-8, meddeles opholdstilladelse.«

5.1.3.2. Inddragelse af opholdstilladelse

Der blev ved lov nr. 410 af 10. juni 1997 om ændring af udlændingeloven indsat en bestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 4, (nu § 19, stk. 3), hvorefter tidsbegrænsede og tidsubegrænsede opholdstilladelser altid kan inddrages, hvis en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber (nu Den Europæiske Union), er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter udlændingelovens kapitel 4. Ifølge bestemmelsen sker inddragelsen i forbindelse med konsultationer i medfør af Schengenkonventionens artikel 25 med myndighederne i et andet Schengenland.

Af bemærkningerne til bestemmelsen (Lovforslag nr. L 222 af 10. april 1997, side 28) fremgår bl.a. følgende:

»Det fremgår af konventionens artikel 25, stk. 2, at der, hvis det viser sig, at en udlænding med gyldig opholdstilladelse i et Schengenland er indberettet som uønsket i SIS, skal ske konsultationer mellem det land, der har udstedt opholdstilladelsen, og det indberettende land med henblik på at fastslå, om der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage opholdstilladelsen.

...

I de tilfælde, hvor det skal overvejes, om en udlænding med opholdstilladelse i Danmark skal have sin tilladelse inddraget med henvisning til, at den pågældende er blevet indberettet i SIS, vil der blive foretaget en konkret afvejning af på den ene side de forhold, som taler for en inddragelse, dvs. karakteren af de forhold, der har ført til indberetningen, og på den anden side de grunde, der taler imod, at opholdstilladelsen inddrages, herunder navnlig de hensyn, der er nævnt i udlændingelovens § 26, stk. 1; jf. § 19, stk. 5 (i dag § 19, stk. 7).

Efter § 26, stk. 1, jf. den gældende § 19, stk. 5, skal der ved inddragelse af en opholdstilladelse foruden til udlændingens tilhørsforhold til det danske samfund, herunder varigheden af opholdet her i landet, tages hensyn til, om inddragelse må antages at virke særlig belastende, navnlig på grund af forhold som f.eks. ud-

lændingens familiemæssige tilknytning til herboende personer, udlændingens manglende tilknytning til hjemlandet eller risikoen for, at udlændingen vil lide overlast i hjemlandet. Baggrunden for, at også tidsbegrænsede opholdstilladelser vil kunne inddrages efter den foreslåede bestemmelse, er, at der ikke efter konventionens ordlyd er mulighed for at begrænse inddragelsesmuligheden til udlændinge med tidsbegrænsede opholdstilladelser.«

5.1.3.3. Afvisning

I forbindelse med lov nr. 410 af 10. juni 1997 om ændring af udlændingeloven blev de tidligere afvisningsregler i §§ 28-29 samlet i § 28, ligesom der blev indsat nye bestemmelser som følge af Schengenkonventionen. Af § 28 fremgår det herefter, under hvilke betingelser der kan ske afvisning ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, dvs. ved indrejse over en ydre grænse.

I § 28, stk. 1, nr. 6, blev der i overensstemmelse med konventionens artikel 5, stk. 1, litra d, nu Schengenrænskodeksens artikel 5, stk. 1, litra d, indsat en bestemmelse, hvorefter en udlænding, som ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber (nu Den Europæiske Union), kan afvises, hvis den pågældende er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet.

I § 28, stk. 2, blev det fastslået, at statsborgere i lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen eller De Europæiske Fællesskaber (nu Unionen), skal afvises efter bestemmelserne i stk. 1, nr. 1-7, ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen.

Den obligatoriske afvisningsregel i stk. 2 gælder dog alene med de i § 28, stk. 6, nævnte begrænsninger. Herefter skal afvisning ikke ske, hvis udlændingen i overensstemmelse med Schengenreglerne har opnået særlig tilladelse til at indrejse i Danmark. En særlig tilladelse efter Schengenreglerne kan gives, hvis det land, ved hvis grænse til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, indrejsen finder sted, finder det nødvendigt at fravige dette princip af humanitære hensyn, af hensyn til nationale interesser eller på grund af internationale forpligtelser, jf. konventionens artikel 5, stk. 2, nu Schengenrænskodeksens artikel 5, stk. 4, litra c. I så fald begrænses indreisetilladelsen til det pågældende lands område, og de øvrige Schengenlande skal underrettes herom.

Af bemærkningerne til bestemmelsen (Lovforslag nr. L 222 af 10. april 1997, side 31) fremgår bl.a., at bestemmelserne om afvisning skal administreres på

en sådan måde, at det undgås, at den fri bevægelighed misbruges. Tilladelse bør derfor kun helt undtagelsesvis komme på tale efter en konkret vurdering, f.eks. fordi udlændingens tilstedeværelse er nødvendig for, at den pågældende kan varetage sine interesser under en eventuel retssag eller i forbindelse med særlige familiebegivenheder.

5.1.3.4. Særligt om indberetning af uønskede udlændinge til Schengeninformationssystemet

I forbindelse med lov nr. 410 af 10. juni 1997 om ændring af udlændingeloven blev der indsat en bestemmelse i udlændingelovens § 58 g, hvorefter Rigspolitichefen bl.a. indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber (nu Unionen), som uønsket til Schengeninformationssystemet, hvis den pågældende er udvist af landet som følge af en alvorlig strafbar handling eller som følge af andre forhold, som indebærer, at den pågældende er en trussel mod den offentlige orden, jf. den dagældende udlændingelovs §§ 22, 23 eller § 24, nr. 1-3.

Af Schengenkonventionens artikel 96, stk. 1, følger det, at de kompetente nationale myndigheder træffer afgørelse om indberetning i SIS af uønskede udlændinge, der nægtes indrejse. Om de nærmere regler for indberetning henvises til afsnit 5.1.2. ovenfor.

Konventionen må på dette punkt antages at indebære en vis pligt for medlemslandene til at foretage indberetninger af uønskede udlændinge i Schengeninformationssystemet. Artikel 96 er imidlertid en skønmæssig bestemmelse, der overlader den endelige fastlæggelse af kriterierne for indberetning i Schengeninformationssystemet til de nationale myndigheder, idet der i artiklen dog opstilles nogle retningslinjer for fastlæggelsen heraf, herunder at udlændingen er en trussel for den offentlige orden eller sikkerhed eller for den nationale sikkerhed.

Bestemmelsen i § 58 g udmønter således den skønmæssige indberetningspligt, som følger af artikel 96.

Ved enhver beslutning om udvisning – som i de i § 58 g angivne tilfælde automatisk vil medføre indberetning i Schengeninformationssystemet – skal der tages de fornødne humanitære hensyn, jf. udlændingelovens § 26. Afvejningen af på den ene side de forhold, der taler for en udvisning og dermed følgende indberetning i Schengeninformationssystemet, og på den anden side de forhold, der taler imod, vil således være foretaget, førend der sker indberetning i Schengeninformationssystemet.

Rigspolitichefen er i Danmark den centrale myndighed efter Schengenkonventionens artikel 108, stk.

1, som fastslår, at hvert medlemsland skal udpege en central myndighed som ansvarlig for den nationale del af Schengeninformationssystemet. Efter artikel 108, stk. 2, skal denne myndighed foretage indberetningerne i SIS. I forlængelse heraf er det anført i § 58 g, at Rigspolitichefen foretager indberetningerne i SIS af uønskede udlændinge. I flere bestemmelser i Schengenkonventionen (nu grænsekodeksen), herunder f.eks. artikel 5, stk. 3, henvises til Schengenlandenes nationale lister over uønskede udlændinge. Herved forstås lister eller fortegnelser over nationalt uønskede udlændinge, som ikke er indberettet i Schengeninformationssystemet. Som eksempel på sådanne udlændinge kan nævnes statsborgere i andre Schengen- eller EU-lande, som udvises af Danmark med indrejseforbud. Sådanne personer kan ikke indberettes i SIS, da de ikke er udlændinge i konventionens forstand. For Danmarks vedkommende vil den nationale liste over uønskede personer bestå i den del af Det Centrale Kriminalregister, der omfatter registrerede udlændinge med indrejseforbud.

5.2. Lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen.

Folketinget vedtog den 1. juni 2007 lovforslag nr. L 164 om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen. Med ændringsloven (lov nr. 521 af 6. juni 2007) blev rådsafgørelse (nr. 2007/533) og forordning (nr. 1987/2006) om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II) gennemført i dansk ret. Bestemmelserne i rådsafgørelsen og forordningen vil – når de er trådt i kraft – træde i stedet for Schengenkonventionens afsnit IV (på nær artikel 102 A) om Schengeninformationssystemet. Bestemmelserne træder i kraft, når Rådet træffer bestemmelse herom. Dette forventes at ske i oktober 2009.

Baggrunden for rådsafgørelsen og forordningen er navnlig, at det eksisterende Schengeninformationssystem anses for teknisk forældet, og at det bl.a. ikke anses for at have den kapacitet, som kræves for at imødekomme fremtidige behov for yderligere intensivering af det europæiske politisamarbejde, herunder med de nye EU-medlemsstater.

Rådsafgørelsen har hjemmel i Traktaten om den Europæiske Union (TEU) afsnit VI, og forordningen har hjemmel i Traktaten om det Europæiske Fællesskab (TEF) afsnit IV. Grunden til, at der er vedtaget både en rådsafgørelse og en forordning, er, at SIS II har betydning dels for det mellemstatslige samarbejde på det politimæssige og strafferetlige område (TEU), dels for det fællesskabsretlige samarbejde om visum,

asyl og indvandring m.v. (TEF). Danmark har deltaget i vedtagelsen af rådsafgørelsen (afgørelse 2007/533 RIA af 12. juni 2007) af 2007, men har ikke deltaget i Rådets vedtagelse af forordningen som følge af forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender. Danmarks deltagelse i Schengensamarbejdet og i vedtagelsen af rådsafgørelsen samt forordningens nære sammenhæng med Rådsafgørelsen talte for, at Danmark også gennemførte forordningen i sin lovgivning, hvilket skete ved vedtagelsen af lov nr. 521 af 6. juni 2007.

En række bestemmelser om SIS II er fælles for både det fællesskabsretlige samarbejde om visum, asyl og indvandring m.v. og for det mellemstatslige samarbejde på det politimæssige og strafferetlige område. Indholdet af forordningen svarer derfor i vidt omfang til, hvad der følger af rådsafgørelsen. For en mere udførlig gennemgang af indholdet af både rådsafgørelsen og forordningen henvises til bemærkningerne til lov nr. 521 af 6. juni 2007 om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen. I det følgende gennemgås forordningen, der alene indeholder bestemmelser, der er relevante for udlændingeområdet.

5.3. Rådets forordning om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II)

Etableringen af anden generation af Schengeninformationssystemet sker i meget vid udstrækning med udgangspunkt i det system og de regler, der gælder i henhold til Schengenkonventionen. Der er således tale om indberetninger svarende til indberetningerne i konventionen, ligesom der er tale om de samme myndigheder og formål. Der er dog visse nye tiltag, som vil blive beskrevet i det følgende.

Reglerne for optagelse af indberetninger og indlæsning af personoplysninger i Schengeninformationssystemet findes i dag i Schengenkonventionens artikel 94, stk. 1-3. Disse regler indeholder bl.a. en udtømmende opregning af, hvilke personoplysninger der kan indgå i en indberetning. Andre personoplysninger end de, der er nævnt i artikel 94, stk. 3, må ikke optages i Schengeninformationssystemet, som derfor kun indeholder entydige og kortfattede personoplysninger, herunder navnlig oplysninger, der kan danne grundlag for en sikker identifikation af den indberettede. Med forordningens artikel 20 og 21 videreføres de gældende bestemmelser i Schengenkonventionens artikel 94, stk. 1-2, indholdsmæssigt.

Som noget nyt vil der kunne medtages biometriske oplysninger (fotografi og fingeraftryk), oplysninger

om den indberettende myndighed, en henvisning til den afgørelse, der ligger til grund for indberetningen samt en henvisning til andre indberetninger, der er foretaget i SIS II om samme person (i form af en sammenkobling mellem flere indberetninger).

Forordningens artikel 20 betyder herefter, at der kan indlæses oplysninger om efternavn(e), fornavn(e), fødselsnavn, tidligere anvendte navne, eventuelle kaldenavne, særlige fysiske kendetegn af objektivet og blivende karakter, fødselssted og fødselsdato, køn, fotografier, fingeraftryk, nationalitet(er), om vedkommende er bevæbnet, voldelig eller er flygtet, indberetningsgrund, den indberettende myndighed, en henvisning til den afgørelse, der ligger til grund for indberetningen, oplysninger om forholdsregler, en henvisning til andre indberetninger, der er foretaget i SIS II vedrørende samme person (i form af en sammenkobling mellem flere indberetninger) samt oplysning om typen af lovovertrædelse.

Reglerne om indlæggelse af biometriske data fremgår af forordningens artikel 22. Biometriske data kan dog kun indlæses i SIS II efter en særlig kvalitetskontrol, der skal sikre, at disse data er tilstrækkeligt entydige. De nærmere specifikationer herfor fastsættes af Kommissionen under en særlig procedure, jf. forordningens artikel 20, stk. 3 og artikel 51, stk. 2.

Fotografier og fingeraftryk må efter forordningens artikel 22 kun anvendes til at bekræfte identiteten af en person, der er fundet som følge af en såkaldt alfanumerisk søgning i SIS II, dvs. ved at der er søgt på andre oplysninger (end fotoet eller fingeraftrykket). Fingeraftryk vil dog, så snart det er teknisk muligt, også kunne anvendes til direkte identifikation af en person. Inden denne funktion implementeres i SIS II, skal Kommissionen forelægge en rapport, der beskriver den nødvendige teknologiske tilgængelighed, for Europa-Parlamentet til høring.

I forordningens artikel 23 fastsættes det herudover – ligeledes som noget nyt – at der ikke kan indberettes personer i SIS II, hvis ikke der (som minimum) indlæses oplysninger om efternavn(e) og fornavn(e), fødselsnavn(e) og tidligere anvendte navne og eventuelle særskilt registrerede kaldenavne, køn samt oplysninger om de forholdsregler, der skal tages, og hvor det er relevant en henvisning til den afgørelse, der ligger til grund for indberetningen. Udover disse oplysninger skal alle de øvrige oplysninger (der er anført i forordningens artikel 20, stk. 2) indlæses, i det omfang de er til rådighed.

Formålet med bestemmelsen i artikel 23, som ikke findes i Schengenkonventionen, er at sikre, at en indberetning i SIS II indeholder tilstrækkelige oplysning-

er til at kunne danne grundlag for en entydig og sikker identifikation af den indberettede. Artikel 23 finder dog ikke anvendelse i forbindelse med indberetning af personer, der er opført på en sanktionsliste med rejserestriktioner, jf. forordningens artikel 26, stk. 2, der er omtalt nedenfor.

Forordningen indeholder endvidere som noget nyt en definition af, hvad der skal forstås ved en tredjelandstatsborger. Ifølge artikel 3, litra d, skal der ved en tredjelandstatsborger forstås enhver person, der hverken er unionsborger eller statsborger i et tredjeland, som i henhold til en aftale mellem EF og det pågældende land nyder godt af en ret til fri bevægelighed, der svarer til den, som tilkommer EU's borgere. Det drejer sig om statsborgere i EØS-landene og Schweiz.

Indførelsen af SIS II indebærer ikke væsentlige ændringer i de gældende regler om indberetning af uønskede udlændinge. Schengenkonventionens artikel 96 om betingelserne for at indberette uønskede udlændinge (jf. afsnit 5.1.2 ovenfor) videreføres således i forordningens artikel 24.

Det er dog nu fastsat, at den afgørelse, som ligger til grund for beslutningen om at indberette den pågældende udlænding (tredjelandstatsborger) som uønsket, skal være truffet på grundlag af en individuel vurdering. En sådan individuel vurdering foretages i forbindelse med den dom eller administrative afgørelse, der træffes af de nationale domstole eller myndigheder, og dommen eller den administrative afgørelse vil efterfølgende blive indberettet til SIS II.

Forordningens artikel 25, som er ny i forhold til Schengenkonventionen, fastsætter vedrørende indberetning af tredjelandstatsborgere, som er omfattet af retten til fri bevægelighed inden for Fællesskabet, at en sådan indberetning i SIS II skal baseres på de regler, der er vedtaget til gennemførelse af direktivet om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, jf. Europaparlamentet og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004.

Ifølge artikel 27 i direktiv 2004/38/EF kan retten til indrejse og ophold for en tredjelandstatsborger, der er familiemedlem til en unionsborger, alene begrænses af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.

En indberetning i SIS II af et familiemedlem til en unionsborger kan således også alene ske af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Endvidere skal beslutningen om indberetning ifølge direktivet være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, dvs. at man skal anvende den mindst mu-

ligt indgribende foranstaltning i forhold til at opnå det, man ønsker med afgørelsen. Indberetningen skal begrundes udelukkende i den pågældendes personlige adfærd, hvilket vil sige, at en tidligere straffedom ikke i sig selv kan begrunde indberetningen til SIS II. Den personlige adfærd skal udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse.

I tilfælde af et positivt søgeresultat i forbindelse med indberetning efter artikel 24 af en tredjelandstatsborger, som er omfattet af retten til fri bevægelighed inden for Fællesskabet, hører den medlemsstat, der har konstateret det positive søgeresultat, omgælden den indberettende medlemsstat, for at der hurtigst muligt kan træffes afgørelse om, hvilke forholdsregler der skal træffes.

Forordningens artikel 26, der også er ny i forhold til Schengenkonventionen, fastsætter, at der, forudsat at kravene til oplysningernes kvalitet er opfyldt, optages oplysninger i SIS II med henblik på nægtelse af indrejse eller ophold om tredjelandstatsborgere, som er omfattet af en restriktiv foranstaltning, med henblik på at forhindre indrejse i eller transit gennem medlemsstaternes område, truffet i overensstemmelse med TEU artikel 15, herunder foranstaltninger, hvorved der gennemføres et rejseforbud vedtaget af FN's Sikkerhedsråd. For tredjelandstatsborgere, der er omfattet af retten til fri bevægelighed inden for Fællesskabet, skal der dog foretages en særlig vurdering forud for indberetning, jf. det ovenfor anførte om forordningens artikel 25 vedrørende indberetning af et familiesmedlem til en unionsborger.

Forordningens artikel 26 skaber med andre ord en forpligtelse til, at der i SIS II optages oplysninger om tredjelandstatsborgere, som er opført på EU's og FN's sanktionslister med rejserestriktioner, med henblik på at nægte disse personer indrejse eller ophold.

Ifølge forordningens artikel 24, stk. 2, gælder betingelserne i artikel 24 for indberetninger, jf. ovenfor, ikke i forhold til de personer, der er omfattet af artikel 26. Det betyder, at der ikke er et krav om, at der skal foreligge en national, individuel afgørelse truffet af de kompetente administrative myndigheder eller domstole som grundlag for indberetningen af en person, der er opført på sanktionslisterne. I henhold til artikel 26 er grundlaget for optagelsen i SIS II alene den omstændighed, at EU eller FN har optaget den pågældende tredjelandstatsborger på en sanktionsliste med rejserestriktioner.

Efter forordningens artikel 26, stk. 2, kan der heller ikke i disse tilfælde stilles krav om, at de minimumsoplysninger, der som udgangspunkt skal indlæses i

forbindelse med en indberetning, jf. forordningens artikel 23, skal foreligge.

I forbindelse med optagelsen af en person på EU's sanktionslister med rejserestriktioner er det hensigten, at det samtidig skal besluttes, hvilken medlemsstat der skal være ansvarlig for at indberette den pågældende person i SIS II, herunder for løbende at ajourføre indberetningen. Det forventes, at det medlemsland, der har EU-formandskabet på tidspunktet for beslutningen om at optage en person på en liste om rejserestriktioner, skal forestå indberetningen af den pågældende i SIS II.

5.4. Gennemførelse af SIS II-forordningen på Integrationsministeriets område

5.4.1. Optagelse og videregivelse af fingeraftryk og personfotografi

Der er i dag hjemmel i udlændingeloven til at optage fingeraftryk af asylansøgere og af udlændinge, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovlig indrejse her i landet, med henblik på videregivelse af disse fingeraftryk til den centrale Eurodac-enhed i Kommissionen i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2725/2000 af 11. december 2000 om oprettelse af Eurodac til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublin-konventionen.

Derudover er der hjemmel til at optage fingeraftryk af udlændinge i en række yderligere tilfælde. Dette kan bl.a. være, hvis en udlænding opholder sig ulovligt i landet, og optagelse af fingeraftryk sker med henblik på at kontrollere, om udlændingen tidligere har indgivet ansøgning om asyl i et andet EU-land, hvis optagelse af fingeraftryk skønnes hensigtsmæssigt med henblik på at identificere den pågældende, eller hvis det skønnes hensigtsmæssigt med henblik på at udstede eller fremskaffe rejselegitimation. Endelig er der i visse tilfælde hjemmel for Udlændingesservice og politiet til at videregive fingeraftryk.

Reglerne om optagelse og videregivelse af fingeraftryk findes i udlændingelovens § 40 a.

I udlændingeloven i dag er der herudover hjemmel til at optage personfotografi af en udlænding, der søger om asyl. Der kan desuden optages personfotografi af en udlænding, hvis det skønnes hensigtsmæssigt med henblik på at identificere den pågældende, med henblik på at udstede identitetskort eller andet legitimationsdokument til den pågældende eller med henblik på at udstede eller fremskaffe rejsedokument. Også personfotografi kan i visse tilfælde videregives af Udlændingesservice og politiet.

Reglerne om optagelse og videregivelse af personfotografi findes i § 40 b.

Det fremgår af SIS II-forordningens artikel 20, at SIS II udelukkende indeholder de kategorier af oplysninger, der meddeles af medlemsstaterne, og som er nødvendige til opfyldelse af de formål, der følger af forordningens artikel 24 (sikring af den offentlige orden og sikkerhed eller den nationale sikkerhed). Det er således kun en række nærmere angivne oplysninger om personer, der kan medtages i indberetninger, jf. artikel 20, stk. 2, der er beskrevet i afsnit 5.3. ovenfor.

Bestemmelsen i forordningens artikel 20, stk. 2, svarer til Schengenkonventionens artikel 94, stk. 1 og 3, der indeholder en udtømmende opregning af, hvilke personoplysninger der kan indgå i en indberetning, dog med den væsentlige tilføjelse, at det fremover skal være muligt at medtage biometriske oplysninger (fotografi og fingeraftryk), oplysninger om den indberettende myndighed, henvisning til den afgørelse, som ligger til grund for indberetningen, samt links til andre indberetninger i SIS II.

Efter forordningens artikel 22 kan fotografier og fingeraftryk kun indberettes i SIS II efter en særlig kvalitetskontrol. Fotografier skal kun kunne anvendes til at bekræfte identiteten på en tredjelandstatsborger, der er fundet som følge af en alfanumerisk søgning i SIS II. Det samme gælder med hensyn til fingeraftryk, som dog, så snart det er teknisk muligt, også skal kunne anvendes til direkte identifikation af en tredjelandstatsborger.

I forordningens artikel 23 fastsættes det som noget nyt, at der ikke kan ske indberetning af personer i SIS II, hvis ikke der (som minimum) indlæses oplysninger om efternavn(e) og fornavn(e), fødselsnavn(e) og tidligere anvendte navne og eventuelle særskilt registrerede kaldenavne, køn samt oplysninger om de forholdsregler, der skal tages, og – hvor det er relevant – en henvisning til den afgørelse, der ligger til grund for indberetningen.

Udover disse oplysninger skal alle de øvrige oplysninger, der er anført i forordningens artikel 20, stk. 2, indlæses, i det omfang de er til rådighed, jf. artikel 23, stk. 2. SIS II-forordningens artikel 23, stk. 2, jf. artikel 20, stk. 2, forudsætter således, at allerede optagne fingeraftryk og personfotografier videregives til SIS II. Derimod er der ikke i medfør af SIS II-forordningen en pligt for de nationale myndigheder til at optage fingeraftryk og personfotografi alene med henblik på videregivelse til SIS II.

Politiet vil typisk allerede have optaget fingeraftryk og personfotografi enten i en strafferetlig sammenhæng (retsplejeloven) eller i en udlændingeretlig sammenhæng (udlændingeloven) af de personer, som på baggrund af en dansk afgørelse skal opdateres i SIS II.

Såfremt dette er tilfældet, kan disse allerede optagne aftryk og fotos anvendes i forbindelse med indberetning til SIS II, såfremt der er sikkerhed for, at der er tale om samme person.

Det foreslås, at der skabes hjemmel i udlændingelovens § 40 a og § 40 b, til at optage fingeraftryk og personfotografi af udlændinge, der skal indberettes til SIS II. Uanset at der ikke i SIS II-forordningen er pligt til en sådan optagelse, sikres der herved, at en eventuel indberetning til SIS II bliver så udtømmende som mulig. Hjemlen til optagelse af fingeraftryk og fotos skal alene anvendes, såfremt politiet ikke allerede i en anden sammenhæng har optaget fingeraftryk eller personfotos af den pågældende person, jf. ovenfor.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 11 og 15.

Det bemærkes, at alle fingeraftryk, der optages af dansk politi, såvel i en strafferetlig som i en udlændingeretlig sammenhæng registreres i Det Centrale Fingeraftryksregister i henholdsvis A-fil og B-fil. Det Centrale Fingeraftryksregister tjener som internt arbejdsredskab for politiet i forbindelse med identifikation af personer. De registrerede oplysninger danner baggrund for søgninger og sammenholdelser med henblik på fastlæggelse af identitet. Fingeraftryk optaget af personer, som skal indberettes til Schengeninformationssystemet som uønskede i medfør af udlændingelovens § 58 g, vil således naturligt skulle registreres i Det Centrale Fingeraftryksregister (B-fil), hvorfra der kan ske videregivelse til Schengeninformationssystemet (SIS II).

5.4.2. Indberetning til SIS II af uønskede udlændinge

Reglerne om indberetning af uønskede udlændinge til Schengeninformationssystemet findes i udlændingelovens § 58 g, der gennemfører Schengenkonventionens artikel 96 i dansk ret.

Efter Schengenkonventionens artikel 96 optages oplysninger om uønskede udlændinge i SIS på grundlag af nationale indberetninger, som er en følge af afgørelser truffet af de kompetente administrative eller retlige myndigheder under overholdelse af de nationale retsplejeregler. Der henvises nærmere til afsnit 5.1.3.4 ovenfor.

I SIS II-forordningens artikel 24 videreføres i stort set uændret form den gældende bestemmelse i Schengenkonventionens artikel 96. Forordningens artikel 24 fastsætter betingelserne for optagelse af tredjelandstatsborgere i SIS II med henblik på at nægte dem indrejse eller ophold. Det vil fortsat efter artikel 24, stk. 2, være en betingelse for indberetning af en tredjelandstatsborgers tilstedeværelse som uønsket, at den pågældende formodes at udgøre en trussel mod

den offentlige orden eller sikkerhed eller for den nationale sikkerhed i særdeleshed, når en tredjelandstatsborger i en medlemsstat er blevet idømt en frihedsstraf af en varighed på mindst et år på grund af en strafbar handling, eller når der er begrundet mistanke om, at en tredjelandstatsborger har begået alvorlige strafbare handlinger, eller når der foreligger konkrete indici for, at den pågældende har til hensigt at begå sådanne handlinger på en medlemsstats område. Det følger af artikel 24, stk. 3, at en indberetning endvidere kan optages, når en afgørelse bygger på, at den pågældende tredjelandstatsborger tidligere er blevet udsendt, afvist eller udvist, når den pågældende foranstaltning ikke er blevet udsendt eller suspenderet, og den indebærer eller er ledsaget af et indrejseforbud eller eventuelt et forbud mod at tage ophold som følge af en overtrædelse af de nationale bestemmelser om tredjelandstatsborgers indrejse eller ophold.

I forhold til de gældende betingelser, der findes i Schengenkonventionens artikel 96, indebærer SIS II-forordningen ændringer på en række punkter.

Det fremgår af forordningens artikel 24, stk. 1, at den indberetning, som sker med henblik på optagelse af oplysninger om tredjelandstatsborgere i SIS II, skal bygge på en afgørelse, der er truffet af de kompetente myndigheder eller domstole i henhold til procedurebestemmelser i national lovgivning på grundlag af en individuel vurdering. En sådan individuel vurdering foretages i forbindelse med den dom eller administrative afgørelse, der træffes af de nationale domstole eller myndigheder, og dommen eller den administrative afgørelse vil efterfølgende blive indberettet til SIS II.

Af artikel 24, stk. 4, fremgår det, at betingelserne i artikel 24 ikke gælder for indberetninger af personer som følge af, at de er opført på en sanktionsliste med rejserestriktioner, jf. forordningens artikel 26. Det betyder, at tredjelandstatsborgere vil blive indberettet i SIS II alene på grundlag af det forhold, at de er opført på en sanktionsliste med rejserestriktioner. De almindelige betingelser i forbindelse med indberetning til SIS II, hvorefter der bl.a. skal foreligge en afgørelse fra de nationale domstole eller myndigheder, som er truffet på grundlag af en individuel vurdering, gælder således ikke, når der er tale om personer, der er opført på en sanktionsliste.

Efter forordningens artikel 25 træffes en beslutning om at indberette tredjelandstatsborgere, som er omfattet af retten til fri bevægelighed, jf. direktiv 2004/38/EF om unionsborgere og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, i overensstemmelse med de

regler, der er vedtaget til gennemførelse af direktivet, jf. også afsnit 5.3. ovenfor.

Ifølge direktivet kan retten til indrejse og ophold for en tredjelandstatsborger, der er familiemedlem til en unionsborger, alene begrænses af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Foranstaltninger truffet af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed i forhold til den pågældende tredjelandstatsborger skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og kan udelukkende begrundes i den pågældendes personlige adfærd. Det betyder bl.a., at en tidligere straffedom ikke i sig selv kan begrunde eventuelle foranstaltninger.

Hvis foranstaltningen består i, at der træffes afgørelse om udvisning/udsendelse, skal der endvidere tage hensyn til varigheden af den pågældendes ophold på værtsmedlemsstatens område, den pågældendes alder, helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation, samt sociale og kulturelle integration i værtsmedlemsstaten og tilknytningen til hjemlandet. Hvis den pågældende har opnået tidsubgrænset ophold på værtsmedlemsstatens område, må der alene træffes udsendelsesafgørelse under henvisning til alvorlige hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed, jf. direktivets artikel 28.

SIS II-forordningens henvisning i artikel 25 til direktivet indebærer, at også en indberetning i SIS II af et familiemedlem til en unionsborger alene kan ske af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.

Den vurdering, der følger af direktivets artikel 27 og 28, vil normalt skulle foretages allerede i forbindelse med den individuelle dom eller afgørelse, der træffes af de nationale domstole eller myndigheder i henhold til udlændingeloven, og som efterfølgende vil være grundlaget for en eventuel indberetning til SIS II.

I overensstemmelse med SIS II-forordningens artikel 26, hvorefter det fremover skal være muligt at indberette personer opført på EU's og FN's sanktionslister med rejserestriktioner, jf. ovenfor, foreslås det, at udlændingelovens § 58 g ændres, således at Rigspolitiet også kan indberette sådanne udlændinge til SIS II. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 20.

Ifølge forordningens artikel 29 bevares personoplysninger, der er optaget i SIS II, kun så længe, det er nødvendigt for at opfylde det formål, af hensyn til hvilket de blev givet. Senest tre år efter indberetningen skal den indberettende medlemsstat undersøge, om det er nødvendigt at bevare oplysningerne. Den enkelte medlemsstat kan dog fastsætte kortere revisionsfrister i overensstemmelse med national ret. Som noget nyt fremgår det af forordningens artikel 30, at

indberetninger vedrørende en person, der har opnået statsborgerskab i en medlemsstat, skal slettes, så snart den medlemsstat, der har indberettet den pågældende, bliver opmærksom herpå.

SIS II-forordningen forventes at blive taget i brug i oktober 2009. Integrationsministeren vil efter forslaget til ikrafttrædelsesbestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 2, blive bemyndiget til at lade de regler, der gennemfører SIS II-forordningen, træde i kraft på det tidspunkt, som Rådet beslutter, at forordningen skal finde anvendelse fra.

Når forordningens regler om indberetning er udmøntet i dansk ret, og SIS II kan tages i brug, vil udlændinge, der er opført på FN's og EU's sanktionslister med rejserestriktioner, kunne indberettes til SIS II. Det vil betyde, at sådanne udlændinge normalt skal afvises efter de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 6, jf. § 28, stk. 2, jf. stk. 6. Efter disse bestemmelser skal en udlænding, der ikke har opholdstilladelse i Danmark og ikke er statsborger i et Schengenland eller et EU-land, og som er indberettet til Schengeninformationssystemet/SIS II som uønsket i medfør af Schengenkonventionen/SIS II-forordningen, afvises, medmindre udlændingen har opnået en særlig tilladelse til indrejse i medfør af Schengenkonventionens artikel 5, stk. 2, nu Schengengrænsekodexens artikel 5, stk. 4, litra c. Efter denne bestemmelse kan en udlænding – uanset at den pågældende er indberettet til Schengeninformationssystemet – få tilladelse til at indrejse og opholde sig i Schengenområdet, hvis en kontraherende part finder, at det er nødvendigt af humanitære hensyn, af hensyn til nationale interesser eller på grund af internationale forpligtelser. I så fald begrænses indrejsetilladelsen til det pågældende lands område, og landet skal underrette de øvrige medlemslande herom.

Der vil også kunne være undtagelsesbestemmelser i den til sanktionslisten hørende Sikkerhedsrådsresolution eller fælles holdning fra Rådet, der kan indebære, at udlændingen alligevel skal tillades indrejse.

Endvidere vil de pågældende udlændinge normalt få afslag på visum efter udlændingebekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 4, om afslag på visum til udlændinge, der er indberettet til Schengeninformationssystemet eller få et allerede meddelt visum inddraget, jf. udlændingebekendtgørelsens § 20. Schengengrænsekodexens artikel 5, stk. 4, litra c, jf. ovenfor, finder tilsvarende anvendelse.

Herudover vil udlændinge, der er indberettet til Schengeninformationssystemet, normalt være udelukket fra at opnå opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 10, stk. 2, nr. 4, medmindre Schengenkonven-

tionens artikel 25, stk. 1, om tungtvejende grunde, navnlig af humanitær karakter eller som følge af internationale forpligtelser, finder anvendelse.

Efter udlændingelovens § 19, stk. 3, kan en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid inddrages, hvis en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et EU-land, er indberettet til Schengeninformationssystemet som uønsket på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter lovens kapitel 4.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 19, stk. 3, affattes således, at det fremgår, at der også kan ske inddragelse, hvis indberetningen i SIS II skyldes, at den pågældende udlænding er opført på FN's og EU's sanktionslister med rejserestriktioner. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 5.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De økonomiske konsekvenser på Integrationsministeriets og Justitsministeriets område vil kunne afholdes inden for den nuværende ramme på Finanslovsforslag 2009.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører ændringer i udlændingeloven som følge af SIS II-forordningen (anden generation af Schengeninformationssystemet).

Lovforslaget indeholder herudover forslag om at udvide udlændingemyndighedernes adgang til at videregive oplysninger til anklagemyndigheden med henblik på at forbedre anklagemyndighedens mulighed for at efterforske de sager, der hører under Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesagers område, herunder bl.a. folkeedræb, krigsforbrydelser, terrorhandlinger begået i udlandet. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 19, samt de almindelige bemærkninger afsnit 4.

Om forholdet mellem denne udvidede videregivelsesadgang og databeskyttelsesdirektivet (direktiv nr. 95/46/EF af 24. oktober 1995) bemærkes, at det af be-

F. t. l. vedr. udlændingeloven m.v.

tragtning 22 i præambelen til det nævnte direktiv bl.a. fremgår, at medlemsstaterne i deres lovgivning fastsætter, på hvilke generelle betingelser en behandling er lovlig, og at især direktivets artikel 5 i forbindelse med artikel 7 og 8 giver medlemsstaterne mulighed for uafhængigt af de generelle regler at fastsætte særlige betingelser for databehandling på specifikke områder og med hensyn til de særlige kategorier af de oplysninger, der omhandles i artikel 8.

I den sammenhæng skal det i øvrigt bemærkes, at det med hensyn til behandlingen af følsomme oplysninger omfattet af direktivets artikel 8, følger af artikel 8, stk. 4, at medlemsstaterne af grunde, der vedrører hensynet til vigtige samfundsinteresser – og med forbehold af, at der gives tilstrækkelige garantier – kan fastsætte andre undtagelser i forhold til behandling af de følsomme oplysninger end dem, der er nævnt i artikel 8, stk. 2.

Herudover bemærkes, at det følger af databeskyttelsesdirektivets artikel 13, stk. 1, at medlemsstaterne kan træffe lovmæssige foranstaltninger med henblik på at begrænse rækkevidden af de forpligtelser og rettigheder, der bl.a. er behandlet i direktivets artikel 6, hvis hensynet til bl.a. statens sikkerhed, den offentlige sikkerhed eller forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i straffesager nødvendiggør det.

På den anførte baggrund vurderes lovforslagets § 2, nr. 19, ikke at rejse spørgsmål i forhold til databeskyttelsesdirektivet.

11. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt i høring til følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Allerød Kommune, Amnesty International, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesrådet, Børnerådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Industri, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Flygtninge-nævnet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Udlændingerechtsadvokater, Frederiksberg Kommune, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Færøernes Landsstyre, Grønlands Landsstyre, Handel, Transport og Serviceerhvervene, HK/Danmark, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, Jammerbugt Kommune, KL, Københavns Byret, Københavns Kommune, Landbrugsrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Mellemfolkeligt Samvirke, Politiforbundet, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Rets-sikkerhedsfonden, Retten i Odense, Retten i Roskilde, Retten i Aalborg, Retten i Århus, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Etniske Minoriteter, Sundhedskartellet, Sø- og Handelsretten, UNHCR og Ægteskab uden grænser.

12. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget gennemfører ændringer i udlændingeloven som følge af SIS II-forordningen (anden generation af Schengeninformationssystemet)	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Det foreslås, at § 1, nr. 2, i lov nr. 431 af 1. juni 2008 om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af forordning om visuminformationssystemet) ophæves. Forslaget om ophævelsen er af teknisk karakter, idet bestemmelserne i § 1, nr. 2, endnu ikke er trådt i kraft, og idet der ved dette lovforslag foreslås yderligere bestemmelser til udlændingelovens § 2 a. Bestemmelserne, der foreslås ophævet (§ 2 a, stk. 4-7 i udlændingeloven) foreslås vedtaget på ny i dette lovforslags § 2, nr. 1.

Til nr. 2.

I § 2, stk. 2, i lov nr. 431 af 1. juni 2008 udgår henvisningen til lovens § 1, nr. 2, da denne foreslås ophævet i dette lovforslags § 1, nr. 1. Der indføres dog en ny bemyndigelsesbestemmelse i dette lovforslags § 3, stk. 2, for ministeren til at lade disse bestemmelser træde i kraft.

Til § 2

Til nr. 1

De foreslåede bestemmelser i § 2 a, stk. 4-7, stammer fra lov nr. 431 af 1. juni 2008 og er således tidligere vedtaget af Folketinget. Årsagen til, at bestemmelserne ved dette lovforslags § 1, nr. 1, foreslås ophævet og genfremsat i lovforslagets § 2, nr. 1, er af teknisk karakter, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1. Bestemmelserne gennemfører bl.a. Europa-parlamentets og Rådets forordning om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen).

Af de særlige bemærkninger til lovforslag nr. L 105 af 12. marts 2008 fremgår der følgende vedrørende de foreslåede bestemmelser i § 2 a, stk. 4-7:

»Den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 4, indebærer, at bestemmelserne i forordningen om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen) gælder i Danmark. Der henvises til de almindelige bemærkninger i afsnit 2 for en nærmere beskrivelse af VIS-forordningen.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 5, gælder bestemmelserne i forordningen om ændring af de fælles konsulære instrukser til de diplomatiske og konsulære repræsentationer med hensyn til indførelse af biometriske kendetegn, herunder bestemmelser om

organisering af modtagelsen og behandlingen af visumansøgninger i Danmark. Der henvises til de almindelige bemærkninger i afsnit 4 for en nærmere beskrivelse af forordningen om ændring af de fælles konsulære instrukser.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 6, indebærer, at rådsafgørelsen om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) for de udpegede myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger gælder i Danmark. Der henvises til de almindelige bemærkninger i afsnit 5 for en nærmere beskrivelse af indholdet af rådsafgørelsen.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 7, bemyndiges integrationsministeren til at fastsætte regler om optagelse af personfoto og fingeraftryk i forbindelse med en udlændings indgivelse af en ansøgning om visum til Danmark. Formålet med bestemmelsen er at skabe en udtrykkelig lovhjemmel for dette.«

For så vidt angår de almindelige bemærkninger, som omtales i det ovennævnte, henvises der til lovforslag nr. L 105 af 12. marts 2008.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 8, definerer begrebet SIS II-forordningen i udlændingeloven. Bestemmelsen indebærer, at der ved begrebet SIS II-forordningen i udlændingeloven forstås forordning om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II) (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1987/2006 af 20. december 2006 om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II)).

Ved den foreslåede affattelse tages der endvidere højde for eventuelle fremtidige ændringer af SIS II-forordningen i det omfang, sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre regler i udlændingeloven.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 9, definerer begrebet SIS II som anden generation af Schengeninformationssystemet.

Til nr. 2 og 3

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lov nr. 485 af 17. juni 2008 (opholdstilladelse til udlændinge efter fribyordningen).

Til nr. 4.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at Schengenkonventionens artikel 92-119 (med undtagelse af artikel 102 A) om Schengeninformationssystemet ophæves og erstattes af bestemmelserne i SIS II-forordningen, jf. artikel 52 i forordning om opret-

telse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II).

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 3, kan en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid inddrages, såfremt en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et EU-land, er indberettet til Schengeninformationssystemet uønsket på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter lovens kapitel 4.

Når SIS II-forordningen finder anvendelse efter Rådets nærmere bestemmelse, følger det af forordningens artikel 26, at udlændinge, der er opført på FN's og EU's sanktionslister med rejserestriktioner, indberettes til SIS II.

Den foreslåede ændrede affattelse af § 19, stk. 3, indebærer, at der også kan ske inddragelse af en tidsbegrænset og en tidsubegrænset opholdstilladelse; når indberetningen i SIS II skyldes, at udlændingen er opført på FN's og EU's sanktionslister med rejserestriktioner.

Inddragelse vil som i dag ske efter konsultation med myndighederne i et andet Schengenland efter Schengenkonventionens artikel 25, herunder artikel 25, stk. 2, hvoraf det fremgår, at der, hvis en udlænding med gyldig opholdstilladelse i et Schengenland er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), skal ske konsultationer mellem det land, der har udstedt opholdstilladelsen, og det indberettende land med henblik på at fastslå, om der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage opholdstilladelsen.

Hvis en udlænding, der er indberettet i SIS II som uønsket på grund af opførelse på en sanktionsliste med rejserestriktioner, har opholdstilladelse i Danmark, aktualiseres spørgsmålet om inddragelse af opholdstilladelsen. Det skal i den forbindelse vurderes, om der er hensyn, der taler imod, at opholdstilladelsen inddrages, dvs. de hensyn der er nævnt i udlændingelovens § 26, stk. 1, samt eventuelle særlige undtagelser, der måtte være nævnt i den Sikkerhedsrådsresolution eller fælles holdning fra Rådet, som er knyttet til den pågældende sanktionsliste. Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 8, jf. lovforslagets § 2, nr. 6, finder bestemmelsen i udlændingelovens § 26, stk. 2, anvendelse ved afgørelser om inddragelse af en opholdstilladelse efter § 19, stk. 3, fordi den pågældende udlænding er indberettet til SIS II som uønsket på grund af opførelse på en sanktionsliste med rejserestriktioner. Dette betyder, at opholds-

tilladelsen skal inddrages, medmindre de hensyn, der er nævnt i lovens § 26, stk. 1, taler afgørende imod.

De hensyn, der ifølge udlændingelovens § 26, stk. 1, skal inddrages i forbindelse med afgørelser om bl.a. inddragelse, er udlændingens tilknytning til det danske samfund, udlændingens alder, helbredtstilstand og andre personlige forhold, udlændingens tilknytning til herboende personer, udvisningens konsekvenser for udlændingens herboende nære familiemedlemmer, herunder i relation til hensynet til familiens enhed, udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold, samt risikoen for, at udlændingen uden for de i udlændingelovens § 7, stk. 1 og 2, eller § 8, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde vil lide overlast i hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold.

Efter EU-retten gælder det som hovedregel for sanktionslisterne bl.a., at en medlemsstat i sit eget område kan undtage en udlænding fra rejserestriktionerne, hvis staten er bundet af en folkeretlig forpligtelse, eller der bl.a. foreligger tvingende humanitære hensyn eller hensyn til muligheden for at deltage i mellemstatslige møder, hvor der føres en politisk dialog, som direkte fremmer demokratiet, menneskerettighederne og retsstaten i udlændingens land.

Afgørelser om inddragelse træffes af Udlændingetjeneste og kan påklages til Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1 og 2. En afgørelse om inddragelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter udlændingelovens §§ 7-8, kan indbringes for Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a.

Forslaget gennemfører SIS II-forordningen og vil derfor først træde i kraft på det tidspunkt, som Rådet beslutter, at forordningen skal finde anvendelse fra, jf. forslaget til bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 2.

Til nr. 6

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 8, indebærer, at bestemmelsen i lovens § 26, stk. 2, finder anvendelse i forbindelse med en afgørelse om inddragelse af en opholdstilladelse, der er begrundet i, at udlændingen er indberettet til SIS II på grund af opførelse på en af FN's eller EU's sanktionslister med rejserestriktioner, jf. den foreslåede affattelse af lovens § 19, stk. 3. Herefter skal hensynene i lovens § 26, stk. 1, tale afgørende imod inddragelse, for at inddragelse ikke skal finde sted. Dette vil også her være tilfældet, hvis inddragelsen af opholdstilladelsen strider mod internationale forpligtelser, jf. bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 8, først vil træde i kraft på det tidspunkt, som Rådet beslutter, at SIS II-forordningen skal finde anvendelse fra.

Til nr. 7

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at Schengenkonventionens artikel 92-119 (med undtagelse af artikel 102 A) om Schengeninformationssystemet ophæves og erstattes af bestemmelser i SIS II-forordningen.

Til nr. 8

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lov nr. 486 af 17. juni 2008 (Rekruttering af udenlandsk arbejdskraft m.v.).

Til nr. 9 og 10

De foreslåede ændringer i § 40 a, stk. 2, nr. 3 og 4, er en konsekvens af den foreslåede bestemmelse i § 40 a, stk. 2, nr. 5, jf. lovforslagets § 2, nr. 11.

Til nr. 11 og 15

Det foreslås i § 40 a, stk. 2, nr. 5, og § 40 b, stk. 2, nr. 4, at der kan optages fingeraftryk og personfoto af en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af § 58 g.

Alle fingeraftryk, der optages af dansk politi, såvel i en strafferetlig som i en udlændingeretlig sammenhæng registreres i Det Centrale Fingeraftryksregister i henholdsvis A-fil og B-fil. Det Centrale Fingeraftryksregister tjener som internt arbejdsredskab for politiet i forbindelse med identifikation af personer. De registrerede oplysninger danner baggrund for søgninger og sammenholdelser med henblik på fastlæggelse af identitet. Fingeraftryk optaget af personer, som skal indberettes til Schengeninformationssystemet som uønskede i medfør af udlændingelovens § 58 g, vil således naturligt skulle registreres i Det Centrale Fingeraftryksregister (B-fil), hvorfra der kan ske videregivelse til Schengeninformationssystemet (SIS II).

De foreslåede bestemmelser gennemfører regler i SIS II-forordningen. Der henvises herved til de almindelige bemærkninger, afsnit 5.4.1.

De foreslåede bestemmelser vil først træde i kraft på det tidspunkt, som Rådet beslutter, at forordningen skal finde anvendelse fra, jf. forslaget til bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 2.

Til nr. 12 og 16

De foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 40 a, stk. 10, og § 40 b, stk. 10, fastslår, at indgreb efter udlændingelovens §§ 40 a og 40 b i form af optagelse af fingeraftryk og personfoto skal foretages

så skånsomt, som omstændighederne tillader det, men at indgrebet om nødvendigt kan ske med den fornødne magtanvendelse.

Baggrunden for bestemmelserne er et ønske om at sikre, at der ikke er tvivl om hjemmelsgrundlaget for eventuel magtanvendelse. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.

Til nr. 13 og 14

De foreslåede ændringer i § 40 b, stk. 2, nr. 2 og 3, er konsekvenser af den foreslåede bestemmelse i § 40 b, stk. 2, nr. 4, jf. lovforslagets § 2, nr. 15.

Til nr. 17

Den foreslåede ændring af § 42 j medfører, at Institutionen Ellebæks faciliteter ikke alene kan anvendes til udlændinge, der er frihedsberøvede efter navnlig udlændingelovens § 36, men også til udlændinge, der er varetægtsfængslede i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, og som har modtaget dom og afsonet en eventuel idømt straf og er udvist efter §§ 22-24, men som ikke umiddelbart har kunnet udsendes herefter og derfor er varetægtsfængslet med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af udvisningen.

Det bemærkes, at § 35, stk. 1, nr. 1, også omfatter udlændinge, der varetægtsfængsles inden modtagelsen af en straffedom. Den foreslåede udvidede anvendelse af Institutionen Ellebæk er dog afgrænset til kun at omfatte personer, der har modtaget dom og har afsonet en eventuel idømt straf, og som varetægtsfængsles med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af udvisningen. Den foreslåede udvidede anvendelse af Institutionen Ellebæk omfatter således ikke udlændinge, der stadig er strafafsonere eller varetægtsfængslede inden straffedom.

Administrationen af kapaciteten i Institutionen Ellebæk skal ske på en sådan måde, at de udlændinge, der er varetægtsfængslede efter udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, placeres adskilt fra de asylansøgere, der er frihedsberøvede i medfør af § 36.

Til nr. 18

Den foreslåede ændring er en konsekvens den foreslåede indsættelse af § 42 j, stk. 1, nr. 3, jf. lovforslagets § 2, nr. 17.

Til nr. 19

Den foreslåede bestemmelse i § 45 c, stk. 2, angår anklagemyndighedens adgang til at få oplysninger i konkrete sager hos udlændingemyndighederne for at identificere mulige gerningsmænd til forbrydelser

omfattet af Statsadvokaten for særlige Internationale Straffesagers område.

Det er hensigten, at bestemmelsen skal give anklagemyndigheden mulighed for på anmodning at få oplysninger fra *en konkret sag*, hvor der er et vist grundlag for at antage, at den pågældende person kan mistænkes for en forbrydelse. Dette vil normalt forudsætte, at anklagemyndigheden kan oplyse navnet på den pågældende samt oplyse nærmere om grundlaget for mistanken mod den pågældende. Denne adgang svarer stort set til den allerede gældende adgang til videregivelse af oplysninger efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, dog bortset fra, at udlændingemyndighederne ikke skal foretage en afvejning af hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, over for de interesser, der ønskes varetaget ved videregivelsen.

Det er endvidere hensigten, at anklagemyndigheden skal have adgang til på anmodning at få oplysninger fra *flere sager, herunder grupper af sager*, der må formodes at kunne indeholde oplysninger, der kan føre til identifikation af mulige gerningsmænd til forbrydelser. Dette indebærer, at udlændingemyndighederne skal udlevere grupper af sager, og herunder samtlige sagsakter i de pågældende sager, til anklagemyndigheden uden at foretage en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte sag.

Det er en betingelse for udlændingemyndighedernes videregivelse af oplysninger i flere sager, at anklagemyndigheden med sin anmodning om oplysninger godtgør, at videregivelsen af oplysninger i de pågældende sager må antages at have betydning for anklagemyndighedens identifikation af og strafforfølgning af personer, der kan mistænkes for forbrydelser begået i eller uden for Danmark. Anklagemyndigheden må således i forbindelse med anmodningen oplyse nærmere, hvilken eller hvilke forbrydelser der efterforskes, herunder f.eks. med angivelse af en konkret konflikt, hvorunder det ligger fast, at der er begået grove forbrydelser. Anklagemyndigheden skal endvidere nærmere afgrænse, hvilken gruppe af personer der eventuelt ville kunne udfindes som gerningsmænd, f.eks. alle mænd i en bestemt alder indrejst i en angiven periode fra et bestemt land.

Det må være udgangspunktet, at anmodningen normalt begrænses til at omfatte personer, der stadig kan have ophold her i landet, idet der i almindelighed ikke er behov for at indhente oplysninger fra udlændingemyndighederne til efterforskning mod personer, der er udrejst af Danmark, og som det ikke vil være naturligt eller muligt at strafforfølge her i landet.

Hvis den pågældende mistænkte er rejst til udlandet, og udenlandske myndigheder ønsker bistand til at

finde vidner og ofre i Danmark, skal videregivelsen af oplysninger med henblik herpå ske efter § 45 c, stk. 3, jf. nedenfor.

Bestemmelsen i stk. 2 giver endvidere mulighed for, at anklagemyndigheden kan benytte adgangen til videregivelse af oplysninger til at imødekomme en anmodning fra udenlandsk politi eller anklagemyndighed om retshjælp til en igangværende efterforskning i udlandet, f.eks. hvor vidner i Nederlandene har oplyst, at der eventuelt kan opholde sig en person i Danmark, der mistænkes for alvorlig kriminalitet, og hvor de nederlandske myndigheder anmoder statsadvokaten om bistand til at identificere denne person.

Det foreslås, at der i lovteksten som betingelse for videregivelsen af oplysninger stilles krav til grovheden af den forbrydelse, som den pågældende udlænding er mistænkt for at have begået i eller uden for Danmark. Dette angives ved, at der skal være tale om en strafferamme på fængsel i 6 år eller derover. Dette svarer til den praksis, som følges i dag med hensyn til udlændingemyndighedernes anmeldelse af mulige gerningsmænd til statsadvokaturen efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 45 c.

Den foreslåede bestemmelse i § 45 c, stk. 3, vedrører adgangen til at videregive oplysninger for at få oplysninger om *vidner og ofre* til forbrydelser omfattet af Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesagers område.

Det er hensigten, at denne bestemmelse skal give anklagemyndigheden mulighed for at få oplysninger fra *en konkret sag*, der formodes at kunne indeholde oplysninger, der har betydning for efterforskning af en konkret forbrydelse. Anklagemyndigheden vil efter denne bestemmelse kunne få udleveret oplysninger om en allerede identificeret person, som antages at have været offer for eller vidne til en forbrydelse, der er under efterforskning af statsadvokaten.

Det er endvidere hensigten, at bestemmelsen skal give anklagemyndigheden adgang til at få oplysninger fra *flere sager, herunder grupper af sager*, der må antages at have betydning for muligheden for at identificere personer, der har været ofre for eller vidner til en forbrydelse. Dette indebærer ligesom i stk. 2, jf. ovenfor, at udlændingemyndighederne skal udlevere grupper af sager, og herunder samtlige sagsakter i de pågældende sager, til anklagemyndigheden uden at foretage en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte sag.

Det er en betingelse for udlændingemyndighedernes videregivelse af oplysninger i flere sager, at anklagemyndigheden med sin anmodning om oplysninger godtgør, at videregivelsen af oplysninger i de pågæl-

dende sager må antages at have betydning for *efterforskningen af en konkret sag*.

Det forudsættes således, at anklagemyndighedens anmodning om oplysninger fremsættes som led i en konkret igangværende efterforskning mod en eller flere personer, der kan mistænkes for at have begået alvorlige forbrydelser, men det er ikke en forudsætning, at efterforskningen fuldt ud har klarlagt, hvilke forbrydelser de(n) pågældende kan mistænkes for. Det er således hensigten, at der også skal være adgang til at få oplysninger i tilfælde, hvor der er iværksat en undersøgelse af en bestemt person som mistænkt, f.eks. som følge af dennes tidligere position i en bevægelse, organisation eller myndighed, der har deltaget i alvorlig kriminalitet.

Det er endvidere hensigten, at der skal være adgang til videregivelse af oplysninger med henblik på at finde eventuelle yderligere ofre eller vidner, der kan bidrage med oplysninger til identifikation af en gerningsmand til en forbrydelse, som efterforskes af statsadvokaten, f.eks. som følge af anmeldelser, der dog ikke har identificeret gerningsmanden.

Det foreslås endvidere, at der i lovteksten, ligesom i stk. 2, som betingelse for adgangen til videregivelse af oplysninger stilles krav om, at statsadvokatens efterforskning vedrører forbrydelser med en strafferamme på fængsel i 6 år eller derover.

Bestemmelsen i stk. 3, kan ligesom bestemmelsen i stk. 2 anvendes i tilfælde, hvor statsadvokaturen bliver anmodet om at bistå udenlandsk politi og anklagemyndighed med at finde vidner og ofre i Danmark med henblik på strafforfølgning i udlandet af en person, der f.eks. mistænkes for krigsforbrydelser.

På samme måde som i stk. 2, skal anklagemyndigheden nærmere afgrænse, hvilken gruppe af sager der eventuelt vil kunne indeholde oplysninger om ofre for og vidner til den forbrydelse, der er under efterforskning, f.eks. alle sager vedrørende mænd af en særlig etnisk oprindelse, der er i en bestemt alder, og som er indrejst i en angiven periode fra et bestemt land.

Til nr. 20

Det foreslås i § 58 g, stk. 2, at Rigspolicehfen kan indberette en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, som uønsket til SIS II, hvis udlændingen er opført på FN's og EU's sanktionslister med rejserestriktioner.

Den foreslåede bestemmelse giver Rigspolicehfen hjemmel til på Danmarks vegne – at indberette udlændinge, der ikke er statsborgere i et EU- eller et

Schengenland, og som er opført på de nævnte sanktionslister, i SIS II, jf. SIS II-forordningens artikel 26.

Forordningens artikel 26 skaber en pligt til, at der i SIS II optages oplysninger om tredjelandstatsborgere, dvs. udlændinge der ikke er statsborgere i et Schengenland eller et EU-land, som er opført på FN's og EU's sanktionslister med rejserestriktioner, med henblik på at nægte disse personer indrejse eller ophold. Efter forordningens artikel 24, stk. 2, gælder der i disse tilfælde ikke et krav om, at der skal foreligge en national, individuel afgørelse truffet af de kompetente relevante administrative myndigheder eller domstole som grundlag for indberetningen af en person, der er opført på de omhandlede sanktionslister. Grundlaget for indberetningen er alene den omstændighed, at FN eller EU har optaget den pågældende tredjelandstatsborger på en sanktionsliste med rejserestriktioner.

Ifølge forordningens artikel 26, stk. 2, kan der heller ikke i disse tilfælde stilles krav om, at de minimumsoplysninger, der som udgangspunkt skal indlæses i forbindelse med en indberetning, jf. forordningens artikel 23, skal foreligge.

I forbindelse med optagelsen af en person på EU's sanktionslister med rejserestriktioner er det hensigten, at det samtidig skal besluttes, hvilken medlemsstat der skal være ansvarlig for at indberette den pågældende person i SIS II, herunder for løbende at ajourføre indberetningen. Det forventes, at det medlemsland, der har EU-formandskabet på tidspunktet for beslutningen om at optage en person på en liste om rejserestriktioner, skal forestå indberetningen af den pågældende i SIS II. Der vil således formentlig blive tale om en rotationsordning, hvor Danmark (Rigspolitiet) alene vil have ansvaret i forbindelse med et EU-formandskab.

Rigspolitiet vil i henhold til § 58 g, stk. 2, foretage indberetningen, dvs. sørge for, at der sker indberetning nøjagtig på grundlag af de oplysninger, der fremgår af sanktionslisterne. De personoplysninger, der fremgår af listerne, lægges således uprøvet til grund. Rigspolitiet foretager ikke en prøvelse af optagelsen af de enkelte personer på listerne.

Den foreslåede bestemmelse vil først træde i kraft på det tidspunkt, som Rådet beslutter, at SIS II-forordningen skal finde anvendelse fra, jf. den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse i lovforslagets § 3, stk. 2.

Til § 3

Det foreslås i § 3, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. marts 2009.

Dette indebærer, at den foreslåede tilføjelse til § 42 j, jf. lovforslagets § 2, nr. 17, finder anvendelse på personer, der pr. 1. marts 2009 er eller derefter bliver

varetægtsfængslet i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, og som har modtaget dom og afsonet en eventuel idømt straf og er udvist efter §§ 22-24, men som ikke umiddelbart har kunnet udsendes herefter og derfor er varetægtsfængslet med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af udvisningen.

Efter lovforslagets § 3, *stk. 2*, fastsætter integrationsministeren tidspunktet for ikrafttræden af lovforslagets § 2, nr. 1, 4, 5-7, 9-11, 13-15 og 20.

Der er for det første tale om de bestemmelser, der oprindeligt blev vedtaget som § 2 a, stk. 4-7, ved lov nr. 431 af 1. juni 2008, og som af tekniske årsager foreslås ophævet og på ny vedtaget ved dette lovforslag. Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 1, og § 2, nr. 1.

Der er for det andet tale om de forslag, der skal gennemføre SIS II-forordningen på Integrationsministeriets område. Bestemmelserne skal først træde i kraft på det tidspunkt, som Rådet beslutter, at SIS II-forordningen skal finde anvendelse fra. Dette forventes at ske i oktober 2009.

Til § 4

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale gyldighedsområde og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Loven kan dog ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige grønlandske og færøske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med den gældende udlændingelov*Gældende formulering**Lovforslaget*

I det følgende gengives de relevante dele af de relevante gældende bestemmelser i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 8. juli 2008:

§ 2 a. ---

Stk. 1 – 3. ---

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 8. juli 2008, som ændret ved lov nr. 431 af 1. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 a, indsættes som *stk. 4-9*:

»*Stk. 4.* Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen) gælder her i landet.

Stk. 5. Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af de fælles konsulære instrukser til de diplomatiske og konsulære repræsentationer med hensyn til indførelse af biometriske kendetegn, herunder bestemmelser om organisering af modtagelsen og behandlingen af visumansøgninger, gælder her i landet.

Stk. 6. Rådsafgørelsen om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) for de udpegede myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger gælder her i landet.

Stk. 7. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte regler om optagelse af personfotografi og fingeraftryk af en udlænding, der søger om visum til Danmark.

Stk. 8. Ved SIS II-forordningen forstås i denne lov forordning om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II) med senere ændringer.

Stk. 9. Ved SIS II forstås i denne lov anden generation af Schengeninformationssystemet.«

Bilag til f. t. l. vedr. udlændingeloven m.v.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 9 c. ---

Stk. 1 – 6. ---

Stk. 7. Til brug for Udlændingesservices afgørelser om meddelelse af opholdstilladelse efter stk. 1 til udlændinge, der er optaget på en uddannelse eller et kursus ved en uddannelsesinstitution her i landet, og som ikke er omfattet af de i stk. 5 fastsatte regler, afgiver Danmarks Evalueringsinstitut efter anmodning fra uddannelsesinstitutionen en vejledende udtalelse om indhold og kvalitet i følgende uddannelser:

1) – 3). ---

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om Danmarks Evalueringsinstituts udtalelser efter stk. 6, herunder om anmodninger og om den anmodende institutions betaling til dækning af Danmarks Evalueringsinstituts udgifter i forbindelse med udtalelser.

Stk. 9 – 12. ---

§ 10. ---

Stk. 1. ---

Stk. 2. ---

1) – 3). ---

4) udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, og er indberettet til Schengeninformationssystemet som uønsket i medfør af Schengenkonventionen, eller

5) ---

Stk. 3 – 4. ---

§ 19. ---

Stk. 1. ---

Stk. 2. ---

1) – 2). ---

3) når der foreligger oplysninger om forhold, som efter reglerne i § 10, stk. 2, nr. 1 og 2, ville udelukke udlændingen fra opholdstilladelse.

2. I § 9 c, stk. 7, ændres »stk. 5« til »stk. 6«.

3. I § 9 c, stk. 8, ændres »stk. 6« til »stk. 7«.

4. I § 10, stk. 2, nr. 4, ændres »Schengeninformationssystemet« til: »SIS II« og »Schengenkonventionen« ændres til: »SIS II-forordningen«.

Gældende formulering

Stk. 3. En tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse kan altid inddrages, såfremt en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, er indberettet til Schengeninformationssystemet som uønsket i medfør af Schengenkonventionen på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter kapitel 4. Inddragelse efter 1. pkt. sker i forbindelse med konsultationer i medfør af Schengenkonventionens artikel 25 med myndighederne i et andet Schengenland.

Stk. 4 – 6. ---

Stk. 7. Ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse finder bestemmelsen i § 26, stk. 1, tilsvarende anvendelse. Ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 2, finder bestemmelsen i § 26, stk. 2, tilsvarende anvendelse.

§ 28. ---

Stk. 1. ---

1) – 5). ---

- 6) Hvis udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, og er indberettet til Schengeninformationssystemet som uønsket i medfør af Schengenkonventionen.

Stk. 2 – 9. ---

§ 33. ---

Stk. 1 – 2. ---

Lovforslaget

5. § 19, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* En tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse kan altid inddrages, hvis en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter kapitel 4, eller fordi den pågældende er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union. Inddragelse efter 1. pkt. sker efter konsultation i medfør af Schengenkonventionens artikel 25 med myndighederne i et andet Schengenland.«

6. I § 19 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse efter stk. 3, der er begrundet i, at udlændingen er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen, fordi den pågældende er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, finder bestemmelsen i § 26, stk. 2, tilsvarende anvendelse.«

7. I § 28, stk. 1, nr. 6, ændres »Schengeninformationssystemet« til: »SIS II«, og »Schengenkonventionen« ændres til: »SIS II-forordningen«.

Gældende formulering

Stk. 3. Påklages en afgørelse efter stk. 1 inden 7 dage efter, at den er meddelt den pågældende, har udlændingen ret til at blive her i landet, indtil klagen er afgjort, såfremt udlændingen enten er omfattet af EU-reglerne, jf. § 2, eller er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet eller hidtil har haft opholdstilladelse her i landet, dog ikke opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 20. Opretholdes afgørelsen, fastsættes der en ny frist for udrejse efter reglerne i stk. 2. En udlænding, der ikke hidtil har haft opholdstilladelse, registreringsbevis eller opholdskort her i landet, og som er omfattet af EU-reglerne, jf. § 2, stk. 1 og 2, har dog ikke ret til at blive her i landet, indtil en klage over en beslutning om udvisning efter §§ 25 a eller 25 b er afgjort. En udlænding, der hidtil har haft en opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold, som efter fast praksis ikke kan forlænges yderligere, har ikke i medfør af 1. pkt. ret til at blive her i landet, indtil en klage over en afgørelse om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelsen er afgjort.

Stk. 4 – 15. ---

§ 40 a. ---

Stk. 1. ---

Stk. 2. ---

1)-2). ---

3) hvis dette skønnes hensigtsmæssigt med henblik på identifikation af den pågældende, eller

4) hvis dette skønnes hensigtsmæssigt med henblik på udstedelse eller fremskaffelse af rejsedokument til den pågældende.

Stk. 3 – 9. ---

Lovforslaget

8. I § 33, *stk. 3, 1. pkt.*, udgår: », dog ikke opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 20«.

9. I § 40 a, *stk. 2, nr. 3*, udgår »eller«.

10. I § 40 a, *stk. 2, nr. 4*, ændres »pågældende.« til: »pågældende, eller«.

11. I § 40 a, *stk. 2*, indsættes som *nr. 5*:
»5) hvis udlændingen er omfattet af § 58 g.«

12. I § 40 a indsættes som *stk. 10*:

»*Stk. 10.* Optagelse af fingeraftryk skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader det. Indgrebet kan om nødvendigt ske med den fornødne magtanvendelse.«

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 40 b. ---

Stk. 1. ---

Stk. 2. ---

1) ---

2) hvis dette skønnes hensigtsmæssigt med henblik på udstedelse af identitetskort eller andet legitimationsdokument til den pågældende, eller

3) hvis dette skønnes hensigtsmæssigt med henblik på udstedelse eller fremskaffelse af rejsedokument til den pågældende.

Stk. 3 - 9. ---

13. I § 40 b, stk. 2, nr. 2, ændres »pågældende, eller« til »pågældende«.

14. I § 40 b, stk. 2, nr. 3, ændres »pågældende.« til: »pågældende, eller«.

15. I § 40 b, stk. 2, indsættes som nr. 4:

»4) hvis udlændingen er omfattet af § 58 g.«

16. I § 40 b indsættes som stk. 10:

»Stk. 10. Optagelse af personfoto skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader det. Indgrebet kan om nødvendigt ske med den fornødne magtanvendelse.«

§ 42 j. ---

Stk. 1. ---

1) - 2). ---

3) faciliteter til brug for frihedsberøvelse i medfør af § 36 og

17. I § 42 j, stk. 1, indsættes efter nr. 2, som nyt nummer:

»3) faciliteter til brug for varetægtsfængsling i medfør af § 35, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, af personer, som har modtaget dom og afsonet eventuel idømt straf, og som alene varetægtsfængsles med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af udvisningen,«

Nr. 3 og 4 bliver herefter til nr. 4 og 5.

4) faciliteter til brug for administration i tilknytning til de i nr. 1-3 nævnte funktioner.

18. I § 42 j, stk. 1, nr. 4, der bliver nr. 5, ændres »nr. 1-3« til: »nr. 1-4«.

§ 45 c. ---

Stk. 1. ---

Gældende formulering

Lovforslaget

19. I § 45 c indsættes som *stk. 2 og 3*:

»*Stk. 2.* De myndigheder, der er nævnt i *stk. 1*, kan endvidere efter anmodning fra anklagemyndigheden uden samtykke fra udlændingen videregive oplysninger fra en eller flere sager efter denne lov, i det omfang videregivelsen kan have betydning for anklagemyndighedens identifikation og strafforfølgning af personer, der kan mistænkes for forbrydelser med en strafferamme på 6 år eller derover begået i eller uden for Danmark.

Stk. 3. De myndigheder, der er nævnt i *stk. 1*, kan endvidere efter anmodning fra anklagemyndigheden uden samtykke fra udlændingen videregive oplysninger fra en eller flere sager efter denne lov, i det omfang videregivelsen kan have betydning for anklagemyndighedens identifikation af ofre for eller vidner til en konkret forbrydelse med en strafferamme på 6 år eller derover begået i eller uden for Danmark.«

§ 58 g. ---

Stk. 1. ---20. I § 58 g indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Rigspolichefen kan indberette en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, som uønsket til SIS II, hvis udlændingen er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union.«

Til lovforslag nr. L 11. Skriftlig fremsættelse (8. oktober 2008)

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og ændring af lov om ændring af udlændingeloven (Videregivelse af oplysninger til anklagemyndigheden, gennemførelse af SIS II-forordningen m.v.)

(Lovforslag nr. L 11).

Lovforslaget, som jeg fremsætter i dag, udvider anklagemyndighedens adgang til oplysninger i udlændingesager. Udvidelsen af adgangen til oplysninger vil gøre det muligt for anklagemyndigheden at identificere gerningsmænd til internationale forbrydelser, der opholder sig her i landet, samt forbedre muligheden for at finde vidner og ofre til sådanne forbrydelser. Adgangen til oplysninger kan endvidere anvendes i tilfælde, hvor statsadvokaten bliver anmodet om at bistå udenlandsk politi eller anklagemyndighed med at identificere en eventuel gerningsmand med henblik på strafforfølgning i udlandet eller at finde vidner og ofre i Danmark til brug for en sådan strafforfølgning.

Af retssikkerhedsmæssige grunde betinges videregivelsesadgangen bl.a. af, at der stilles krav om, at statsadvokatens efterforskning vedrører forbrydelser med en strafferamme på fængsel i 6 år eller derover.

Lovforslaget gennemfører endvidere ændringer af udlændingeloven, som er nødvendige som følge af SIS II-forordningen. SIS II-forordningen vedrører anden generation af Schengeninformationssystemet og blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 521 af 6. juni 2007. SIS II forventes at blive anvendt fra oktober 2009.

I Schengeninformationssystemet optages der i dag oplysninger om uønskede udlændinge, der ikke er statsborgere i et EU- eller Schengenland,

på grundlag af nationale indberetninger. Disse nationale indberetninger er en følge af afgørelser truffet af de nationale kompetente administrative eller retlige myndigheder. Det er en betingelse for indberetning, at udlændingen formodes at udgøre en trussel for den offentlige orden eller sikkerhed eller for den nationale sikkerhed. Dette er bl.a. tilfældet, når udlændingen er idømt fængselsstraf på minimum 1 år på grund af en strafbar handling eller tidligere er udvist af landet.

I SIS II-forordningen videreføres de hidtil gældende regler om indberetning. Herudover fastslår SIS II-forordningen, at personer opført på FN's og EU's sanktionslister med rejsestriktioner fremover skal indberettes som uønskede til SIS II. Indberetningspligten forventes at påhvile medlemsstaterne efter et rotationsprincip, således at pligten følger med formandskabet.

I Danmark er det Rigspolitiet, der foretager indberetningen, og reglerne herom fremgår af udlændingelovens § 58 g. SIS II-forordningen nødvendiggør en ændring af § 58 g, således at Rigspolitiet får hjemmel til at indberette personer på sanktionslisterne til SIS II i forbindelse med et dansk formandskab.

SIS II-forordningen fastslår også som noget nyt, at det fremover i forbindelse med en indberetning af en uønsket person skal være muligt at medtage fingeraftryk og personfotografi. I lovforslaget indføres der derfor en hjemmel til at optage fingeraftryk og personfotografi af udlændinge, der efter udlændingelovens regler skal indberettes til SIS II.

Det foreslås endvidere, at Kriminalforsorgens institution for frihedsberøvede asylansøgere ved Sandholmlejren (Ellebæk) kan anvendes til personer, der er varetægtsfængslet, og som er udvist ved dom og har afsonet en frihedsstraf. Varetægtsfængslingen sker for at sikre en effektiv

fuldbyrdelse af udvisningen. Baggrunden for forslaget er et højt belæg i Københavns Fængsler samtidig med et lavt belæg i fængslet ved Sandholmlejren.

Det foreslås endelig, at det i udlændingeloven præciseres, at optagelse af fingeraftryk og personfotografi om nødvendigt vil kunne ske med

den fornødne magtanvendelse. Dette er for at sikre, at der ikke hersker tvivl om hjemmelsgrundlaget.

Lovforslaget indeholder endelig forslag til en række konsekvensændringer og tekniske rettelser.